

DE CAMPOS

REFUSO

**ENCARA
HI SOM
A TEMPS**

MOBLES SES SALINES

Gran assortiment de mobiliari
estil provençal.

OFERTES PERMANENTS

Mobiliari de terrassa i jardí

Grosfillex

KETTAL

Carrer Camplladó, 9 • Tel. - Fax. 64.94.63 • 07640 SES SALINES (Mallorca)

MOBLES LLUCMAJOR

Gran assortiment de mobiliari
estil provençal.

OFERTES PERMANENTS

Mobiliari de terrassa i jardí.

Sofàs, tresillos i cortines.

Grosfillex

KETTAL

Ronda Carles V, 16 - 18 • LLUCMAJOR (Mallorca)

RESSÒ

Revista mensual
ANY 4
Maig 1991

Edita: Obra Cultural Balear de Campos
Informació i Correspondència:
Apartat de Correus Núm. 40 - CAMPOS
Coordinador: Joan Adrover i Mascaró
Coordinador Fotografia: Fotos Vidal
Coordinadora Publicitat: Maria Bauzá

COLLABORADORS:

Miquel Adrover i Monserrat
Miquel Adrover i Mascaró
Xesc Adrover
Toni Amengual
Margalida Ballester
Sebastià Covas
Damià Huguet
Joan Juan Pons
Clementina Kokkelink
Josep Lladó
Jaume Lladó
Gori Mas
Magdalena Mas
Joan Monserrat
Miquel Monserrat
Pere Ollers
Antònia Serra
Antònia Sitjar
Damià Andreu Verger
Núria Vives
Sebastià Moranta
Magdalena Juan
Guillem Mas i Forteza
Apol·lònia Vanrell
Maria Barón
Montserrat Alcaraz
Arnau Perelló
Francesc Miró
Josep Antoni Sala
Margalida Martorell
Francesc Blasco
Margalida Oliver
Pere Adrover
Esteva Tomàs
Francesc Mas
Guillem Mas i Ferrari
Damià Prohens
Miquel Bordoy

Subscripció: 2.200 Ptes. anuals
Preu d'aquest exemplar:
200 Ptes. I.V.A. (Inclòs)

Dipòsit legal: PM.951-1988

Maquetatge i Impressió:

 ADROVER - CAMPOS
Tel. 65.02.02

LES ELECCIONS
JA SÓN AQUÍ

ra que som a la recta final que ens menarà a depositar el nostre vot a les eleccions municipals, i a les autonòmiques del diumenge dia 26 de maig, potser seria el moment més oportú per fer un resum d'aquelles coses que -a nivell local- han tengut de significatiu per al nostre poble quatre anys de compromís democràtic, donant suport o decantant-se d'unes iniciatives obertes a tothom. És, a parer nostre, un bon moment per analitzar a fons, i meticulosament, quina és la suma de valors -positius o negatius- que han marcat aquestes institucions que avalen el nostre compromís: l'Ajuntament, i el Govern Balear. ¿Què han fet i què han deixat de fer?. I, sobretot: ¿Que és allò que no han pogut o no han volgut fer?.

En temps d'eleccions hi ha dos fets que marquen la transcendència: en primer lloc intentar desbancar l'adversari fent bona cara a tothom. I, en segon lloc, prometre moltes coses que ni estan previstes en els esquemes de possibilitats ni són de cap manera possibles. «Tothom promet molt i ofereix poc» -com deim en bon mallorquí-. Els programes electorals són molt ambigus. Ho són tots. Hi ha unes reflexions fetes que, en teoria, serien molt significatives si fossin realment possibles. Però la realitat és una altra. I els programes de futur, a la llarga, no serveixen per altra cosa que per conservar-los en l'hemeroteca particular; ni per bé ni per mal. Perquè la realitat ens demostra que -d'unes mancances totalment possibles quan a eficàcia- poca cosa en resta de fiabilitat al cap de quatre anys de legislatura i de compromís polític. L'actitud de l'Ajuntament ha estat, en aquest cas, tota una mostra de recel i de poca sensibilitat. Hi ha hagut massa parts i quarts; i la balança dels fets concrets es tomba cap a la intransigència: al voler i no poder, a l'impossible.

Darrerament s'han fet coses testimoniales evidentment. Ara només mancaria pensar que hem passat quatre anys inútilment amagats dins la rutina, els sopars d'homenatge i les festes nocturnes. Però, filant fil, ¿què se n'ha fet de les promeses que ens feren i que ara es volen silenciar demanant disculpes i acotant el cap amb una mica de silenci?.

La principal font d'ingressos de Campos se n'ha anat en orris: l'Agricultura, i sobretot el sector lleter. I, aquí, l'Ajuntament hi ha posat poc call. Les possibilitats d'estructurar una normativa turística no han sabut ni planificar-les obertament i amb possibilitats de futur. L'especulació ha estat la tònica predominant, amb influències i embulls. I la prova més recent n'és la concessió dels «xiringuitos» a les platges campaneres, que n'han beneficiats uns pocs i n'han perjudicats molts: especialment els ingressos municipals, que ens pertanyen a tots.

No volem, ni pretenem entrar en detalls concrets perquè la llista seria llarga. I aquest tampoc no és el cas de voler ofendre ni alabar ningú. Únicament desitjaríem que els campaners, a l'hora d'anar a votar -i ja que d'eleccions parlem- fossin conscients de la realitat que vivim i patim. Del passat que hem viscut i del futur que tenim a pocs dies d'espera i d'esperança. ¿Seguir amb les fetes d'abans, o cercar nous camins oberts a tothom?. Tot és millorable. I el possible existeix. Tombar el cap, o mostrar-se indecisos i indiferents, és la manera més clara de no tenir confiança en un futur millor.

L'equip de Ressò vol posar de manifest, una vegada més, que només s'expressa la seva opinió als articles signats per la Redacció i per l'Editorial. Els altres són d'exclusiva responsabilitat dels autors, que exerciten el dret constitucional de la llibertat d'expressió mitjançant la Revista Ressò.

Lletres a la tieta

Campos, Maig - 91

Després de deixar ben clar, que no hi tenc res a veure amb les generacions, puc tornar agafar el llapis i dedicar-me al vici d'escriure. Hagués estat una vertadera llàstima no poder contar el que està passant, o el que ha passat.

Ja sabeu que ens han tornat caure de les mans un bon grapat de milions, entre cinquanta i cent diuen, però això per un poble com el nostre, avesat a veure un poc de tot ja no és nou i ben segur que en sortirem. En síntesi és això i poca cosa més: un monopoli al qual s'havia oposat, i no fa massa, aquest mateix consistori. El tema és força complicat i a més d'un li deu haver llevat la son.

En Mutis I, tieta, que veu bubotes per tot (s'ho hauria de fer mirar això, comença a ser preocupant) lluita desesperadament contra els molins de vent, sense saber que hi ha ases mals de muntar. Algun dia, quan es desperti, veurà que no hi ha tant per tant i que encara que guanyi la papereta de molts campaners (això és relativament bo de fer quan tenen el que ell té) no podrà guanyar altres coses (es guanyen amb coses que desconeix). Potser la seva sia una fita que passi a formar part de la llarga llista d'escapolons de la vila, qui ho dubta?; també n'hi ha afegits En Mutis II i tanmateix pocs ploraran la seva desaparició de la vida pública campanera.

Sí tieta, D. Guillem ens deixa, després de dotze anys ha decidit penjar la vara. Són molts d'anys una dotzena. Els mateixos que tindrà el xibiuer per gaudir del seu negoci.

El mateix nombre que regidors alçaren la mà aquella nit de trist record. Eren dotze els apòstols i són dotze els mesos de l'any i els raïms que menjem de cop el 31 de Desembre.

També són dotze els regidors que demana En Mutis i jo deman el cel per vós i per jo altres coses que no cal esmentar.

És una llàstima que això de les eleccions no es repeteixi més sovint. Falcon Crest, Dallas i La Dama de Rosa, tots junts, no en fan part i en JR semblaria un àngel de la guarda comparat amb els intoxicadors vilatans, emprenyadors d'ofici i malmenadors de la realitat. Diuen, per exemple, que arreglar els carrers a darrera hora és un acte electoralista, no és així: com més tard s'arreglin més temps podran estar sense tornar-los tocar; són decisions de futur. També és de futur posar llums de braç grossos a les cantonades i fer-ho caure bé per enllestir totes les obres justament ara. Són coincidències i fa beneit cercar la cinquena pota al moix.

Bé, com que voltariem i voltariem sense poder-ne sortir, val més deixar-ho anar.

Sabeu aquell fic? (fic o morena, mai no he arribat a saber-ne el net) idò ja no en parlaré pus (si no reverdeix), fa versa que te'l toquin, però una vegada que te'l lledes de sobre n'estàs content i te'n penets de no haver-ho fet abans.

Tieta, fins una altra i allunyau les males idees del caparrí.

Bon votar i a reveure.

UEN QUE . . . DIUEN QUE . . . DIUEN QUE . . . DIUE

- Se n'ha anat sense dir-ne ni mitja.
- Si abans el veien poc per la vila, ves que farà ara. . .
- N'hi manquen molts a la llista dels grossos. . .
- Hi deu haver hagut de tot.
- ¿Qui s'afaitarà primer la barba, el misser o l'escolà-d'amèn?
- No ens queda més remei que tenir esment a les eleccions. I vius i ungles, que pot passar de tot.
- Llegir el diari AVUI no es cap pecat. NI LA VAN-GUARDIA.
- En Sebastià Banyat pot treure un tres d'oros.
- Hi ha missions posades.
- I el PSOE, com sempre, ni fu ni fa. . .
- Però com que els ho han posat tant bé, en treuran tres i mig.
- Teniu-ho en compte. Els del PSM no són dues dotzenes, sinó molts més.
- I van de feina.
- A més dels sobres de les eleccions, a cada casa haureu rebut el sobre de les Monges

- dels Sagrats Cors.
- Tots mercixen el mateix respecte i la mateixa confiança. No els esqueixeu.
- Els de Convergència Balcar no hi han arribat a temps.
- El CDS és més mut que un moix esclafat a l'autopista.
- Aviat haurem de tornar parlar de la cultureta.
- Aviat tornarem parlar de la cultureta.
- Ràdio Call Vermell s'ha quedat muda. ¿Per manca de subvencions o d'oients?.
- Només tenim dos ulls per veure quaranta canals de televisió.
- No podem donar-hi abast, i encara ens queixam.
- Ara veurem si l'avenc d'En Blanc tornarà a ésser allò que era fa trenta anys.
- Si hi fan una plaça rodona no importarà posar-hi cap municipal.
- I si adesen les llivanyes de l'avenc pentura les aigües de la carretera no embassaran tants de redols.
- Beveu llet de Campos.

- BLAHI o PIRIS, tant se val.
- Del monument a la Mestra Casesnoves ja en parlarem el més que ve.
- Ja hi comença a haver com a moltes botigues. . .
- De la creu de sant Blai també en parlarem el mes que ve.
- ¿I si féssim Fill Predilecte de la vila En Pere J. Morey?
- Al Campanar de l'Església hi haurien de fer la mateixa adesada que feren a la façana d'Es Convent.
- Hi comença a haver com a massa verdor. . .
- I tota hi sobra.
- Les persianes del convent de les monges franciscanes les han pintat més grogues que un «cara al sol».
- És que no n'endevinen ni una.
- Recentment han espanyat el portal rodó d'una casa del carrer de Plaça.
- ¿Quants d'anys li queden al nostre poble per què desapareixi tot el casc antic davant la passivitat de les nostres autoritats?.

- En Miquel Fullana ha rebut molt bones crítiques per la seva interpretació a la darrera obra d'en Xesc Forteza.
- N'hi ha que tremolen
- I no és de fred.
- ¿Serà de por?.
- Aquell campaner que ha d'anar a fer feina per devers Madrid vol llogar un piset al «Paseo de la Castellana».
- A la festa del Centenari de cases monges hi havia tants de focus per filmar que varen fondre els ploms de l'església.
- A les primeres comunions no en varen deixar posar ni un.
- Els nins i nines ni tan sols podran tenir una foto combregant.
- Altre temps ens deien que tots erem germans. . .
- Es filma una nova sèrie televisiva a Campos.
- El títol es «Falcon Ranch» i els actors són alguns coneguts regidors consenskals.
- Ho sabem tot i vos estimam més.

VOS RECOMANAM. . .

- Llegir el núm. 28 de la revista RANDA (ps. 51-56). La cosa va de centres de reclusió en guerra a Campos (1936-39). Signa el treball David Ginard Féron.
- Anar a beure un reben-tat de cassalla.
- Comprar maduixes de Sa Pobla.
- Anar a votar el diumenge dia 26.
- Visionar una pel·lícula eròtica d'amagat.

- No mesclar ous amb caragols.
- Anar a fer mamballetes al camp de futbol quan el Campos fa un gol.
- Comprar un mariol.lo a la meitat de preu a qualsevol botiga en temps de rebaixes
- No tirar papers de propaganda electoral pels carrers.
- Jugar a set-i-mig qual-que horabaixa.
- Menjar pa francès.
- No cercar duros a qua-

- tre pessetes.
- Cercar una còpia en vídeo del film «Cinema Paradi-so». Sempre hi ha un amic que la vos pot facilitar.
- No anar de berbes en temps d'eleccions.
- Pensar-s'ho més d'un pic a l'hora d'agafar el sobre amb la papereta.
- No anar a nedar fins el mes que ve.
- Cercar una excusa qual-sevol per anar de gresca a

- s'Eixam.
- Comprovar la data de caducitat dels productes que compreu.
- Fer un brindis pel Barça!!!
- Una bona caragolada amb els amics, i les amigues.
- No fer befa de ningú dia 27 de maig.
- Ni tampoc massa re-nou.

RETTALLS DE PREMSA

INTERVIU: Damià Huguet: «M'agrada més fer pessigolles a Maria del Mar Bonet que a Ana Belén»

SA RAVISTETA: Cronista Oficial de la Vila: «Els moros que hi havia a Campos al segle XIII no s'assemblaven gens ni mica a Saddam Hussein.»

KOMER I BEVER: Gabriel Reus: «Menjau pa pagès, sobretot quan feis sopes campaneres. (vegeu les receptes de madò Coloma).»

RESSÒ: Sarkento Coloma: «Si els de Ressò m'empipen més sabran de quin color tenc els mostaxos.»

BALEARES: Sebastià Roig: «El decreto sobre agroturismo puede ser benéfico».

EL VITRALL: Pere Ollers: «A Campos no rallen clar,/ és cosa de generació;/ quan l'homo està moridor/ pregunten an es doctor:/ -Que tanmateix se morrà?/ I sa resposta que els fa:/ -En acabar d'alenar,/ ja ho farà conceixedor.»

LECTUNAS: Guillem Mas Sastre: «Ja ho va dir el Bon Jesús: No s'apleguen que no s'assemblin.»

HAVUI: Sebastià Covas: «Val més donar una mà que pegar dues clatellades.»

EL TENS: Gregori Mir: «El futur existeix.»

SERA D' OROS: Joan Veny: «A Campos hi ha xítxeros. A Felanitx, estiragassons. A Llucmajor pèsols. I quan fan una panada tothom concix la farina pel seu nom.»

EL PASTÍS: Pere Escales: «La rosa si no es mustia no fa nosa.»

GOURMETS: Francesc Pomar: «Un pastisser de Campos triomfa a la dolça França.»

TELE DISCRETA: Joan Molina: «Setze jutges d'un jutjat mengen fetge d'un penjat que encara penja.»

NUEBO ESTILO: «Ca'n Simó del carrer d'El Vi: Tot un exemple de frontis que dignifica el poble. Feina ben feta.»

MANS: Anònim decadent: «Els calçons massa estrets mostren massa els defectes.»

ASPORT: PRESIDENT I COMPARSA: «El Campos ja no té aturall. S'envela a les totes.»

De totes aquestes frases-folles-fetes-foc només n'hi ha tres d'autèntiques; la resta són apòcrifes. A qui endevini les autèntiques el convidarem a beure un xupito a S'Amagatall.

Nota de Redacció

Mai no hem pretès ofendre ningú. Ni és aquesta la nostra intenció. Francesca Sureda -presidenta de les Noves Generacions del P. P.- s'ha sentit molestada per un comentari que en feren de la seva persona a la revista del mes passat. Podríem sortir-ne dient que, de més verdes n'han madurat. Però volem esser realistes i sincers. No molestar ningú. Pegar crits d'alegria. I proclamar que, qui no vol pols que no vagi a l'era, demanant excuses a tothom. I si no voleu llegir el PLAYBOY, llegiu HOLA: totes dues revistes són fetes de la mateixa pasta.

Teulera CA'N BENITO*Miquel Torres Bordoy*

Camí des Palmer, s/n.
Tel. 65.09.06 - CAMPOS

Joieria - Rellotgeria

SANT JULIÀ*Joies Fuscai*

C/. A. Vives, 26

CAMPOS

Tel. 65.11.70

P.S.O.E.

UN PARTIT PER A UN POBLE

Per l'orgull de ser mallorquí

Per l'orgull de ser campaner

Decisió de progrés

VOTA P.S.O.E.

COMÈDIA EN TRES ACTES. «Què volen aquesta gent?» II ACTE

(Se canvia totalment el decorat, és al mig d'una plaça, amb molta gent, molt de xerratorum, i tothom mig escoltant el que diuen els altres actors)

Sebastianofix:

S'acosta dia vint-i-sis
companys no aneu de berbes
no vull que mogueu guerres
però s'ha de sentir tot el que dic.

Oposifixposumus:

Escoltau, ja veis tot el que ha succeït,
és clar que per no tornar passar
a noltros mos hi heu de fer entrar
perquè tot quedi ben aclarit
I si no no vos heu de queixar
quan vos diguen que vos xupeu un dit.

Sebastianofix:

Ja està bé de mentir i intoxicar,
teniu en compte amb qui tractau,
jo som la força de l'experiència
de solucions en tenc un allau
i tot ho tenc ben clar.

Pierofix:

I a mi que no em deixau camí
vos pensau que sa plaça és vostra
i resulta que Espanya és ca nostra
i es pressupost es nostro botí.
Jo i el pare cobrador
tenim més que oferir
vivendes, feina, atur i qualque torró.

(La gent que està per la plaça fa senyes d'estar cansada i se'n va poc a poc, xerrant i murmurant) (Canvia el decorat, passa dins una església).

Paterfixvobiscum:

Estam tots aquí reunits,
naturalment per pregar,
pensau qui heu de votar
no vull que hi hagi esclafits.

Chorus: (tots a l'uníson)

I que mos recomanau
vos que teniu llatí
i amb el Cel parlau?

Paterfixvobiscum: (molt empipat)

No me faceu vessar
cadascú que tengui compte
d'allò que haurà de necessitar.

Chorus: (respon totduna)

Ja està clar, ja està clar!

Oposifixposumus:

Amics i companys fora perdre cap moment
ni sa paciència, ni s'humor, ni sa consciència
i així no serà això cap torment
per ningú de noltros aquesta vivència.

(Acaba el II Acte, mentres tant la plaça roman tota sola i plena de cartells i fotografies dels personatges, també hi ha molts de papers en terra).

Gremi Boneters, s/n. - Tel. 75.01.00
POLÍGON LA VICTÒRIA
07009 PALMA DE MALLORCA

TRANSPORTS
MESQUIDA

RONDA CATALUNYA, 9 - Tel. 65.01.47
07630 CAMPOS

VENC XALET NOU DE TRINCA
A SA RÀPITA. DUES PLANTES
DE 246 M2, 4 DORMITORIS, DOS
BANYS, CUINA, SALA I MEN-
JADOR.

INFORMACIÓ:

Tels. 65.06.92, 65.09.78, 65.06.75

ENTREVISTA A: Sebastià Covas, candidat a batle pel PSM-Nacionalistes de Mallorca.

- Per què política?

- De vocació política, no en tenc ni m'hi havia ficat mai de prop. L'única política que m'interessa és la bona gestió i administració del nostre poble. La política actualment està molt desprestigiada, i si deim que «és bruta», hauríem de pensar que és perquè volem, ja que a un país democràtic tots tenim l'oportunitat i l'obligació d'elegir allò o aquells que considerem millors, o també el dret a presentar-nos-hi.

- Per què dins aquest grup?

- Som independent. No estic afiliat a cap partit, però és evident que el PSM-Nacionalistes de Mallorca és un grup que, tot i no tenir un suport electoral majoritari, ha fet durant anys una feina (al Parlament i a molts de municipis) constant i eficaç a favor de la nostra terra i de la nostra cultura.

- Per què de cap de llista?

- Som un grup de gent que ens coneixem i feim feina junts, ja fa anys, i per diverses circumstàncies decidírem que jo havia d'ocupar aquest lloc. Per part meua, estic disposat a no escatimar temps ni energies per dur endavant la nostra tasca a l'Ajuntament, però hauria de quedar clar que no hi ha cap protagonis-

me ni cap gradació, sinó que som una agrupació formada per les setze persones que anam a la llista i molts de col.laboradors i simpatitzants que en ajuden.

- Què s'hauria de fer i què no s'hauria de fer al poble de Campos per millorar la qualitat de vida de tots els campaners?

- Si miram com estava el poble fa 12 anys i com està ara veurem que en molts d'aspectes ha decaït molt. El sector agrícola i ramader ens preocupa especialment; l'Ajuntament ha de representar, coordinar, informar i donar suport als pagesos campaners. És hora, ben urgent, de moure's per trobar solucions i alternatives a aquest sector.

Hem de fer entre tots un esforç d'adaptació al nostre temps: la informació i la formació (començant pels joves) és fonamental.

Campos podria ser un gran poble i hem d'aconseguir que destaquï en tot i per tot: Volem uns servicis públics complets, dignes i eficaços, volem un entorn, interior i costaner, net i atractiu, volem unes activitats culturals, artístiques i esportives que ressonin fora dels nostres àmbits locals, etc.

Tot això, dit així, pot semblar un poc utòpic, però estam convençuts que amb l'esforç de tots i amb una feina constant, dia a dia, i una administració competent (sense protagonismes ni favoritismes) hi podrem arribar.

- Quines diferències veus de les altres candidatures respecte a la vostra?

- No podem cometre l'error de caure en el maniqueisme de pensar que nosaltres som els bons de la pel.lícula i que tots els altres són dolents. Per tot hi ha de tot. Tot és útil i tot és necessari. Les clovelles d'ametlla encara serveixen per a fer foc, i la cendra va bé per moltes coses.

Respecte al PP, les diferències són evidents i crec que val més ni esmentar-les. Respecte al PSOE, hem de destacar la M de les nostressigles (som un partit

mallorquí que no depèn d'una estructura de partit centralista) i som un partit nacionalista que defensa Mallorca (Campos) per damunt tot i en tots els aspectes.

- Podries fer algun comentari sobre les línies generals del vostre programa?

- El nostre programa de feina no és una llista de promeses per quedar bé que generalment no es torna mirar passades les eleccions. Tenim una llista de blocs temàtics (cultura, sanitat, serveis, esports, urbanisme, ...) que hem d'estudiar i analitzar a fons per veure de quina manera podem trobar remeis i fer-hi millores. Tenim gent capacitada per fer feina en tots aquests temes i estam segurs que podem inspirar confiança a tots els campaners.

Caldria ara aprofitar per dir que estam disposats a oferir tota la informació que puguem sobre això a tots els interessats en algun punt concret i que tenim un local al carrer Alba 46 que estarà obert unes hores setmanals per a qualsevol consulta o suggeriment.

- Com penses compaginar la teva tasca a l'Ajuntament amb la teva professió?

- Ja ho veurem. No m'ho he plantejat. Diuen que hi ha temps per a tot, si hi ha voluntat.

- Quines perspectives electorals heu previst?

- En principi la nostra idea era d'anar a tenir una veu crítica a l'Ajuntament; però vist el descontent generalitzat que hi ha a Campos, i la bona reacció que ha causat la nostra llista, pensam que podem aspirar a més.

- Com et veus, ben encorbatat i assegut a la nova i luxosa sala de l'Ajuntament?

- Anam a l'Ajuntament a fer feina i no a fer planta. I per fer feina tenc ben comprovat que convé anar ben arromangat i a pler.

Miquel Adrover Monserrat.

HAURÉ D'ANAR A VOTAR

Damià Huguet.

Les eleccions municipals, i les del Govern de la Comunitat Autònoma d'aquestes Illes són com aquell que diu, a dues passes. Entre tots haurem d'elegir les persones -i més concretament els partits polítics- que ens representaran durant els pròxims quatre anys que durarà la legislatura. Pertant, haurem d'anar a votar. 'Es el deure de tothom i de cadascú. Cada persona un vot i endavant les atxes, perquè suri el paper de tothom.

La veritat, però, és que m'hauria agradat parlar d'altres temes -tants com n'hi ha- en aquesta meua col·laboració mensual. Però com que som a la plena de les eleccions, he cregut que fugir del bessó electoral seria massa ingenu, i que per tan em pertoca, com a bon ciutadà que som d'aquesta vila, oferir la meua reflexió sobre aquest esdeveniment que ja s'ensuma i gairebé ens ofega, tan necessàriament potser.

Cada persona un vot, i que guanyi el parer de tothom, com ja he dit abans. No vaig viure -per qüestions d'edat, evidentment- les eleccions de la darrera etapa republicana, i poca cosa en podria dir si no fos des d'una anàlisi històrica. I durant la dictadura franquista, com que no n'hi havia d'eleccions -perquè les que

es feien era pura farsa- no em varen deixar donar el meu parer ni la meua confiança a ningú. Vaig aclucar els ulls en silenci. Els temps, però, canvien i evolucionen, per bé o per millorança, i ara vivim una plenitud on volem que les llibertats ens dignifiquin. Des de la mort de Franco, i instaurada de bell nou la democràcia a l'Estat espanyol podem, cadascú de nosaltres, ajudar a millorar el present donant suport, en unes eleccions lliures i obertes a tothom, a aquells partits polítics i a aquelles persones que més poden dignificar el nostre poble.

Pel que fa a la nostra vila, a Campos, pens que enguany i per raons que intentaré d'analitzar molt breument- es viuran unes eleccions estrictament històriques, impensables no fa gaire anys. Com s'ha dit -i tothom ho proclama- a les eleccions locals s'hi han apuntat tres candidatures: PSM, PSOE i PP. És a dir -i per resumir-ho de qualque manera-, dos grups progressistes i un grup conservador. I això, ben mirat, analitzat a fons, és un detall històric que commou fins i tot als més indecisos. No crec que sigui un enfrontament entre dretes i esquerres. O, més ben dit, no desitjaria que ho fos. Perquè aquí no crec que es tracti d'evidenciar cap radicalisme, ni fer barallar els colors. Però la realitat és aquesta: la vivim i la tocam amb les mans. I, a més a més, haurem d'anar a votar.

La meua anàlisi, enfront d'aquestes eleccions, és que apareix un grup conservador consolidat en el qual s'han mesclat les restes del que era

Unió Campanera i tot el que podríem anomenar el poderiu del Partit Popular, tot conservador i una mica liberal. És a dir, la dreta pura, no caciquil ni dictatorial, evidentment, però si determinant i impulsiva. Cosa normal, perquè no ens ha d'estrenyar que cadascú defensi allò que més li convé, lògicament. El Partit Popular maneja els fils des de Madrid; i això és mencionable, i fins i tot preocupant. Perquè significa que els seus membres d'aquí s'han d'adaptar al programa electoral que des de Madrid els han dictat. No és tot seu. Ni com voldrien ells que fos. Res pus hi he d'afegir, perquè la veritat és aquesta.

D'altra cosa semblant podria dir del PSOE, que també rep ordres de Madrid; però que té un avantatge respecte als altres. I és que el PSOE -i tota la seva maquinària organitzativa- governa: té Poder. Per tant, ni dretes ni esquerres, sinó més bé un partit de caire progressista que vol millorar el present, fer més activa la societat, i obrir nous camins de futur. I això és important. A Campos, que és el que em preocupa, el PSOE s'ha mogut poc aquests darrers anys. Tot s'ha de dir. I això és de doldre, perquè amb més eficàcia avui estarien molt més consolidats dins la nostra societat. Tenen, això sí, les sigles al seu favor, i enguany poden pesar més que abans, esser més feixugues, més efectives, i qui sap si fins i tot transcendents.

La novetat, per dir-ho de qualque manera, és la presència activa a les eleccions d'enguany dels Nacionalistes de Mallorca, més coneguts

com a PSM. Un grup coherent, nacionalistes purs, incisiu i fets a mida per contrastar parers i opinions amb tota relevància i estridència, si s'esdevé el cas. Els Nacionalistes de Mallorca (PSM) tenen, al meu parer, un fet diferencial molt important respecte als altres partits. I és que no depenen de fora. Són d'aquí: mallorquins de soca rel. Per prendre una decisió no han de consultar a Madrid, com ho han de fer els altres. Tenen tots els lligams a aquesta illa, i no han de menester botar la mar per prendre cap decisió. I això és important tenir-ho en compte en unes eleccions com les que ens cauen com un llamp damunt l'esquena.

El fet és que ja hi som. Les eleccions són a dues passes de rellotge, i dels resultats en sortiran conclusions molt importants, transcendents, que duraran quatre anys. No ho oblidem. Campos, la nostra vila, viu oprimida darrerament per diverses qüestions que ara no ve al cas, ni tenc espai, per esbrinar degudament. Però la realitat és que el poble nostre no és el que voldríem que fos, i convendria millorar moltes coses. No som pessimista. I vull esser realista. Per tant, i com que ara em pertoca parlar d'eleccions, he de repetir que vivim uns moments històrics que potser no hauríem imaginat fa uns anys. Conservadors, socialistes i progressistes cara a cara, tots solets, amb afany i devoció, plens de vitalitat. La decisió del nostre futur serà el 26 de Maig. Que guanyi un poc tothom. Aquest és el meu desig.

ENTREVISTA A: Pere Escalas, candidat a batle pel P.S.O.E.

- Per què el P.S.O.E. de Campos ha decidit presentar-te de cap de llista?

- Perquè en aquests moments hem considerat que era la persona adequada. Jo sempre havia anat de segon i hem volgut donar un poc de canvi d'imatge. A més a més, n'Antoni Ballester, després de vuit anys de fer feina, volia descansar un poc si era possible. Per això l'hem posat de número tres. En principi havia d'anar a un lloc on no tengués possibilitats de sortir, però després de diverses circumstàncies encara l'hem col·locat el tercer.

- A inicis de la passada legislatura el P.S.O.E. va signar un pacte amb U.C., P.P. i P.D.P. que ha tengut els seus altibaixos. Com el valoreu? Quina és la teva postura sobre futurs pactes post-electorals? Amb qui i amb qui no pactaries?

- Vàrem trobar que el pacte era positiu per al poble perquè d'aquesta manera hi podia haver un poc de control sobre el batle. Aquest control hi ha estat, però no molt perquè només teníem un regidor. Ha estat profitós perquè ens hem pogut informar de tot el que passava i si no, hi hagués hagut aspectes que no haguéssim pogut conèixer.

Ara la situació és completament

diferent de fa quatre anys, perquè U.C. ha pactat amb el P.P. i, per tant nosaltres amb el P.P. no hi pactaríem. Ara, amb altra gent per ventura sí que es podria arribar a un pacte.

- Quines de les actuacions de l'actual Consistori consideres més positives?

- La residència deu ésser una de les coses més positives que s'han fet i que, precisament, no va ésser una idea de l'actual batle i el seu equip, sinó d'un grup de persones privades, però l'actual consistori hi ha posat els doblers necessaris per dur-la endavant. Amb això n'Antoni Ballester hi ha insistit molt en aquest tema.

- I quines les més negatives?

- La mala gestió recaptadora de fons. Per interessos particulars han deixat d'ingressar quantitats molt importants que s'haguessin pogut destinar a fer millores al poble.

Això ha conduït a una mala situació econòmica i ara han hagut de vendre solars i demanar préstecs als banes, cosa que probablement no hagués estat necessari si haguessin recaptat el que calia.

- Podries citar alguns casos concrets.

- El cas més clar i per tots conegut ha estat el dels «xiringuitos» que, enlloc d'adjudicar-los als que donaven més doblers s'han donat als que en donaven manco.

- Quines serien les línies bàsiques del programa de la teva candidatura?

- En primer lloc practicaríem una transparència absoluta tant d'entrades com de sortides. Empraríem al màxim el doblers que ingressàssim i miraríem de donar el màxim servei amb el mínim de despeses.

Un tema molt important pel poble és la creació de sòl industrial per afavorir la instal·lació a Campos d'empreses, tant industrials com de serveis, i això podria donar feina a molts de campaners.

La base del sol industrial és que fos més barat per les empreses instal·lar-se aquí

que als altres municipis de la comarca. Per això miraríem que l'Ajuntament fes d'administrador d'aquest dòl, donant les màximes facilitats possibles a les empreses que es volguessin establir al nostre terme.

Un altre tema important és el de les aigües brutes, que és molt necessari que es canalitzin perquè les aigües del subsòl ja estan massa contaminades per esperar més. Suposam que el proper consistori ho haurà de fer sigui del color que sigui, perquè ho mana el Parlament. De fet, som un dels pocs pobles que quedam.

Quant a urbanisme, creim que fins ara s'ha duit una política massa «desarrollista» i descontrolada, el que ha fet fracassar un parell d'urbanitzacions de per devers Sa Ràpita on ningú vol anar a viure.

Creim que, quan falten solars, sí que s'han de permetre noves urbanitzacions perquè el sol urbà no augmenti massa de preu, però no s'ha de posar el poble en mans de qualsevol urbanitzador perquè a una urbanització el poble li ha de donar uns seveis i moltes vegades costen més que no treuen.

Jaume Lladó.

LA INFLUÈNCIA DE LA GENT GRAN

Ara potser més que mai -o tant com sempre- és necessari reflexionar sobre l'experiència i els coneixements d'aquella gent que ha viscut moltes coses que d'altres encara hauran de viure, o que mai no les viuran. No es tracta, aquí, de fer una reflexió filosòfica ni moral sobre la incidència de la gent gran en la nostra societat. Seria feixuc i embafador; potser, vist amb ulls d'ara, una mica estantís. Però s'ha de parlar de la gent gran perquè formen un col·lectiu que ha aportat els seus sabers i ha donat confiança i coneixements als qui s'inicien en el camí de l'experiència, que són molts...

Pensem que la gent

gran ha trespastat els mil camins de l'existència; uns amb més sort o benevolença que els altres, evidentment; i això és d'agrair. Formen, per dir-ho de qualche manera, un costat que ens fa sentir més responsables, més complaents, i fins i tot més agraïts a tota feina feta, sense escatimar dies ni anys. La gent gran també és un futur que existeix, perquè els seus coneixements i l'experiència ens han d'ajudar a millorar tot el que tenim.

S'han fet estudis diversos sobre el comportament social i polític d'aquest col·lectiu. I gairebé tots coincideixen en afirmar un grau de responsabilitat que es divideix entre conformisme i evolució.

És a dir, hi ha un col·lectiu amb diversos parers que no modifica l'estructura social, sinó que l'actualitza, la fa més present.

Hi ha qui pensa que la gent gran és conservadora de béns i coneixements. I això no és exactament així. Sobretot perquè quan s'obren els camins del progrés, de millorament, i d'eficàcia tothom s'hi apunta. La gent gran no és passiva, o no ho hauria d'esser. I cadascú actua amb responsabilitat. Amb seny.

Seria un error, per tant, pensar que la gent gran es vincula al conformisme. I seria un error sobretot per a ells. Perquè precisament ells poden influir, més i millor, a

tothom qui comanda. La política de l'Ajuntament de Campos i de la Comunitat Autònoma ha estat ben clara darrerament, amb aportacions substancials de tota casta. Però també ho ha estat la del govern d'Espanya -manat i dirigit pel PSOE- que ha ofert disponibilitats socials i econòmiques molt importants per a tots ells. I això s'hauria de tenir molt en compte. Tot i perquè una gent que ha treballat incansablement tota la vida té ple dret, i és mereix, uns anys de repòs indefinit ...

Redacció.

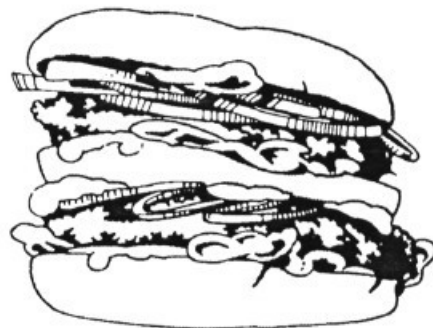
SYP

**SERVEI I PREU
SUPERMERCATS**

**GRAN ASSORTIMENT
EN LES NOSTRES SECCIONS DE:
Carnisseria • Xarcuteria
Fruita • Peix congelat**

**Carrer Nunyo Sanç, s/n. • Tel. 65.06.83
07630 CAMPOS**

**CAFETERIA - BAR
<< ES VICI >>**

**UNA CAFETERIA AMB UNA GRAN
EXTENSA VARIETAT DE PLATS
COMBINATS I ELS REIS DEL
<< SANDWICH >>**

**Ctra. Palma - Campos, Km., 36
A 500 metres de Campos**

Aquesta pàgina de propaganda electoral l'havíem reservada per al Partit Popular. Resulta, però, que el seu cap de llista, Sebastià Roig, no ha volgut fer cap declaració a la nostra revista. I per això l'hem haguda de deixar en blanc. Que cadascú hi digui la seva.

EL PARER DEL JOVES

Posats a fer un resum -creim que necessari- de quina ha estat l'aportació, política i moral de l'Ajuntament pel que fa als joves durant aquests darrers quatre anys és obvi que parlem, obertament, d'incomprensió i d'indiferència. No es tracta d'enumerar actes ni inquietuds, de beneplacits ni de favoritismes ben concrets. Però com que és un fet viu, se n'ha de parlar. I, al nostre parer, l'Ajuntament ha demostrat no entendre gens ni mica les inquietuds ni els anhels de la joventut campanyera. Senzillament ha actuat d'una manera marginal i a la vegada desconcertada. No per bé ni per mal. Sinó perquè l'Ajuntament no coneix -o més ben dit desconeix- com són els joves que bateguen i suren en aquest final de segle. I, per tant, ha actuat molt al marge del seu comportament, de la seva manera d'ésser, quasi diríem que amb desconfiança

i una certa despreocupació.

Pel que fa als joves, als campaners que creixen per millorar el present, allò que convendria és ficar-se de ple dins el seu món, en els seus àmbits d'acció; perquè així es podrien conèixer més afons les seves inquietuds, els seus problemes, i les seves preocupacions. Però l'actuació de l'Ajuntament ha estat, en aquest sentit, molt clara: han adoptat un esquema conservador per tal de vigilar el jovent des d'un caire passiu, sense oferir cap alternativa als seus desigs. L'Ajuntament voldria que els joves fossin, pensassin i actuassin -bé i honestament- segons els seus cànons morals i polítics. Resulta, però, que qualcú va fora de to. O bé els joves no són com alguns voldrien; o bé els qui darrenament han comandat no han entès ni mitja retxa de la problemàtica del jovent. Els joves no són, sinó que actuen segons les seves disponibilitats.

I això n'hi ha més d'un que no ho ha entès.

El futur és un camí. L'experiència i els coneixements hi fan molt. Per això sempre són d'agrair els consells i les actituds de la gent major. Però resulta que tot canvia i evoluciona. I els joves d'avui no són ni de bon tros con els de fa quaranta anys. Són, senzillament, diferents: cerquen un altre futur. I aquest futur és seu -és el seu-, perquè si no són ells qui l'organitzen trobaran massa sotracos que no els permetran seguir el seu camí.

Tot canvia, evidentment -Bob Dylan ens en va fer quasi una profecia-, i hi ha molts de camins oberts per millorar el present. Allò que no lliga dins aquest esquema és que els joves se'ns presentin moderats o conservadors; perquè no ho són. Ni ho han estat mai. I els que s'han mogut dins aquests cercles tancats han vist barrat el seu futur. Els

joves, con diu el poeta Blai Bonet, «són un brot de futur». I sense ells no és possible l'esperança.

L'altra qüestió són les alternatives que els han ofert, o la incomprensió que han patit per part d'unes institucions que els han volgut menar pel seu solc, amb desídia i una mica d'indiferència; però també amb una clara intencionalitat política al darrera, que ha sortit esgarrada.

No és imaginable observar una joventut passiva i vinculada al poder constituït, sense idees noves i poc seny. Perquè els joves han d'ésser -tenen el deure moral d'ésser- progressistes, avançats, vitalistes, impulsius, per tal de millorar el present i vigilar el seu futur. Si no fos així tota esperança se n'aniria en orris. I s'ha de dir ben clar i obertament.

Redacció.

BODEGA VIDAL

Especialitat en vins de reserva

Carrer Creu, 28 • CAMPOS

PERFUMERIA VIDAL

Perfums i Cosmètica

Carrer Creu, 28 • CAMPOS

Clínica Veterinària

C/. Nicolau Oliver Fullana, 1 - Tel. 65.07.31 - CAMPOS

*VACUNES

*RAIGS X

*CIRUGIA

HORARI: Dilluns a Divendres, de 16'30 a 20 h.
Dissabtes, de 10'30 a 12'30 h.

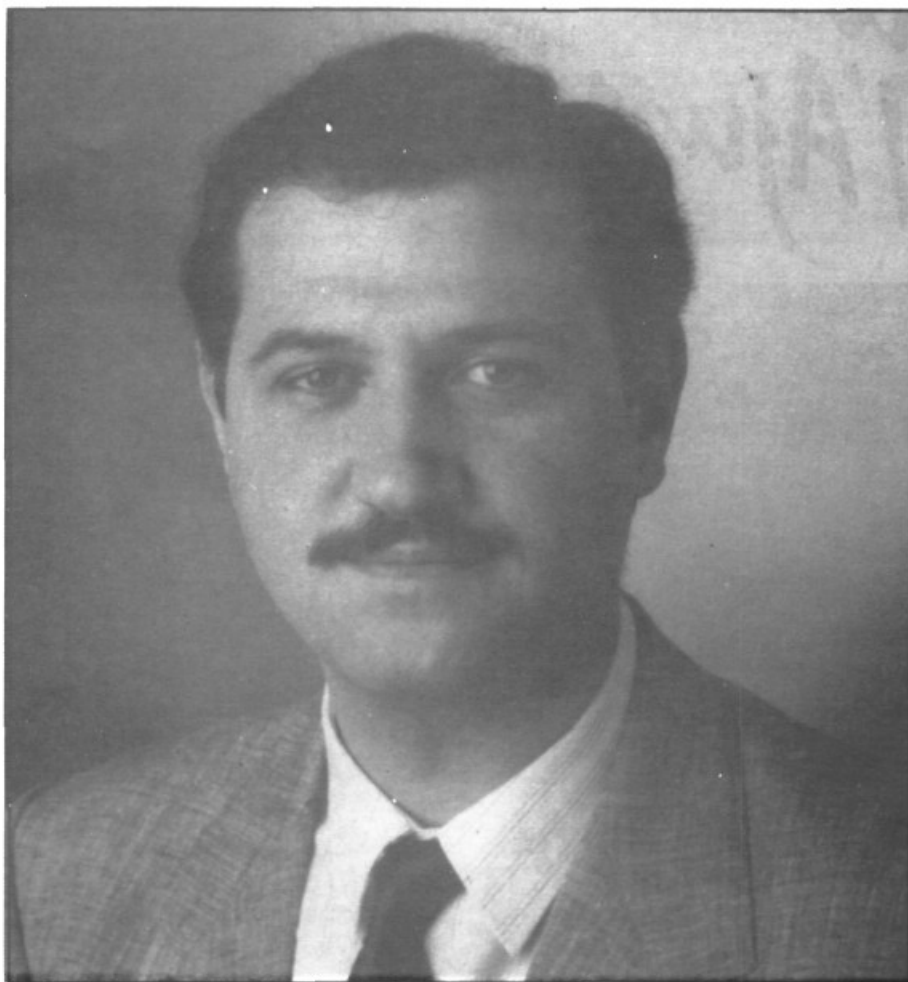
**BUGADERIA
TINTORERIA**

SA BUGADERIA

Carrer Nou, 73 • 07630 CAMPOS • Tel. 65.25.27

Per una Nova Mallorca

MATEU MORRO MARCE
Candidat al parlament

Carrer de la Riera, 5 - A

Tls. 72.14.14 - 72.16.26

Nacionalistes de Mallorca

CRISI RAMADERA: EL CONTE DE MAI ACABAR

Miquel Adrover Monserrat.

La ramaderia, font d'ingressos bàsica del nostre poble campaner roman depauperada. La singlada sofrerta pels pagesos arran de la crisi de la central lletera ciutadana (però amb forts lligams campaners) AGAMA, sembla ja

un «culebrón» sudamericà d'aquests que darrerament circulen pels canals de la geografia televisiva.

La crisi destapada a principis de l'any 90 ha arribat a un punt on els protagonistes que abans proliferaven s'han acabat. Però, i el pagès què en diu de tota la tramolla?. Ell ha estat el vertader protagonista de tota la història que, a més a més, ha patit les conseqüències dins ca seva; li resta cobrar 319 milions de pessetes, i de cop i volta es troba amb una cartera damunt el refredador on li comuniquen que la llet baixa un duro.

Crec, seriosament, que el ramader campaner ja ha patit prou. Els pagesos no cerquen

grans fortunes ni intervenir en Borsa, només volen poder-se aixecar cada matí i fer la seva feina dignament, i almanco a final de mes hagin guanyat un sou raonable per poder mantenir la seva família. En definitiva, desitja una sol·lució que acabi amb el patiment. La veritat és que la llet a 32 pessetes fa molt difícil sobreviure.

A la darrera assemblea de la Cooperativa Son Sunyer es va posar de manifest. Fins i tot n'hi havia més d'un disposat a deixar d'entregar la llet.

Fa uns dies, els carrers de Campos es despertaren amb uns pasquins que convidaven la gent a prendre mesures de

força en aquesta qüestió. Ningú no sap ben bé qui és l'empesquinador o, si ho sap, no ho vol dir. «Aquesta crisi ja fa olor» -em deia un pagès l'altre dia-, «aquí hi ha mà negra».

I és que, als pagesos, sempre els han fet el feix damunt, i d'altre banda, qui serà l'heroi capaç d'aixecar això?. Són molts ja els qui ho han provat. Aquell que ho fes mercixeria un monument al mateix centre de la plaça de Ca'n Pere Ignasi, però aquest «heroi» ha de tenir en compte que els pagesos ja han ficat molts de doblers dins el foradet d'AGAMA, i no n'hi poden posar pus.

TALLER
PNEUMÀTICS
I EQUILIBRATS

MIQUEL BORDOY
SERVEI DE PNEUMÀTICS:
MICHELIN

I
DUNLOP

REPARACIÓ EN CALENT

VENDA BATERIES **VARTA**
I REVISIÓ FARS

Carrer Victòria, 57 • TEL. 65.21.93 • CAMPOS

aquarius

Avda. Primavera, 40 • Tel. 65.55.72
07638 COLÒNIA DE SANT JORDI

MODA INFANTIL I JUVENIL
CALÇAT I ESPORT
BANYADORS

JANE

JIM MISS

Kappa

chicco

ellesse

Rucanor®

LA POLÈMICA DELS «XIBIUS» O EL RODATGE DE LA VERSIÓ LOCAL DE «EL PADRÍ IV PART»

L'adjudicació d'enguany dels «xiringuitos», dits també «xibius» per aquestes contrades, ha tornat a ésser polèmica igual que ja ho va ésser fa dos anys. Si al 1.989 es va dir que l'Ajuntament havia deixat perdre 15 milions de pessetes per no haver donat la concessió a les millors ofertes, aquesta vegada els molt il·lustres «cappares»(sic) de la nostra vila s'han permès el luxe de tirar per la finestra un bon grapat de doblers, alguns diuen més de 80 milions de pessetes, sense donar cap tipus d'explicacions. Idò, que no és «guapo» això, Miquelito Segura?

El «show», que persones poc informades o molt mal pensades arribaren a pensar que es tractava del rodatge de la versió local de «El Padrí IV Part», «Tito» corleone inclòs, va començar de bon veres el passat 10 d'Abril a la sala de negocis, perdó, a la sala de plens, al votar els regidors d'Unió Campanera, Partit Popular i l'independent Miquel Bonet a favor de la concessió dels sis «xiringuitos» de la vila a la societat «Servicios i Suministros Playa, SL», representada pel seu administrador, en José Patrio Piris Sintés.

L'únic vot en contra va ésser el del regidor socialista, Antoni Ballester, qui va denunciar que l'esmentada societat s'havia constituït fora del termini legal, que no estava inscrita al Registre Mercantil, i que la seva oferta, un total de 27.900.000 pels sis «xibius», no es podia acceptar

ja que hi havia ofertes molt millors i per menys anys (la concessió es va fixar, tal i com ho demanaven Piris & Company, en 12 anys). En Toni Ballester va calcular en devers 83 milions de pessetes els doblers que l'Ajuntament perdria amb aquesta adjudicació. A més a més afirmà que es creava un monopoli de l'explotació de les nostres platges, possibilitat que l'Ajuntament va rebutjar l'any 1.989, al no concedir a Toni Galmés cap dels quatre «xibius» que va demanar aleshores.

Ah!. El representant del PSOE també va assenyalar que l'Ajuntament incomplia les seves pròpies bases de concessió, que estableixen que cada «xibiu» es concedeix separatament dels altres, quan «Servicios y Suministros Playa, SL» havia deixat ben clar que ells els volien «o tots o cap».

Posteriorment (segon capítol de la sèrie), el Consistori es torna a reunir en sessió plenària, el 30 d'Abril, per discutir dos recursos de reposició presentats contra aquesta adjudicació. Un era de la Federació Hotelera de Mallorca, que es mostrava preocupada per la neteja de les platges. Fou rebutjat per unanimitat en entendre l'Ajuntament que el que demanaven ja estava previst a les bases.

L'altre, curiosament, era d'en «Tito» Piris, el qual demanava que s'aturàs l'expedient al moment de l'obertura de pliques, ja que, segons ell, havia demanat

FOTO: FOTO VIDAL

l'adjudicació dels «xibius» a títol personal. Els de sempre varen votar a favor, mentre que en Ballester indicà que amb aquesta jugada es pretenia evitar que altres recursos poguessin deixar a «Servicios y Suministros Playa» sense la concessió (cal recordar que encara no havia acabat el termini per presentar recursos contra aquell acord).

El socialista argumentà que en «Tito» Piris s'havia presentat a concurs en nom de la societat, i no a títol personal, ja que aquesta possibilitat no podia ésser donat el model de plica que havia emprat.

En «Vinyola» parlà d'una confusió (devia ésser la del públic assistent?) i digué que només es tractava de legalitzar una proposta de concessió.

Tres dies després, el 3 de Maig, l'Ajuntament concedí l'adjudicació definitiva dels sis «xibius» a «Tito» Piris per 29.500.000 pessetes, 1.600.000 pessetes més que la primera vegada, o el que és el mateix amb un 5 per cent d'augment sobre l'oferta ini-

cial.

«La veu que clama al desert», àlies Toni Ballester, votà en contra i explicà que en Piris no havia reclamat dins el termini legal, que no era cert que ho hagués demanat (al mes d'abril) a títol personal, i que d'aquesta manera l'Ajuntament concedia els «xibius» a un intermediari, de tal manera que si aquest (en Piris) renunciàs a la concessió, el Consistori (a més de perdre 80 milions de pessetes) hauria d'indemnitzar els «xiringuiteros». En Ballester explicà que «no és admissible que l'Ajuntament faci concessions a una persona que és intermediària», insinuant que l'explotació efectiva serà duita a terme, en realitat, pels altres socis de la societat: En Joan Mascaró Gomis, «sa rossa d'es Trenc», en Guillem Adrover Lladó, n'Esteve Sánchez, en Xesc «Mora», i tal vegada, vés a saber, pel propi «Peixet».

Es Falcó d'Es Gallicant.

LES TORRES DE DEFENSA DE LA VILA (. . . i III)

El treball de camp realitzat a cada una de les Torres en el qual s'han recollit, fins allà on ha estat possible, els elements originaris que encara avui es conserven, ha aportat una sèrie de dades sobre les quals, i abans de fer-ne l'estudi, potser sigui oportú fer algunes consideracions, com és ara, i en primer lloc, que cap dels elements estudiats -excloent la planta- es troba a totes les Torres i que tan sols la de Ca'n Cosmet -incloent el portal- els exhibiria a tots.

En segon lloc s'ha de dir que hi ha elements que encara que relativament ben representats -mènsoles i finestres- no són homogenis i que, en canvi, sí que ho són altres que ho fan en menor nombre -portals i escales- fet que determina que la freqüència de representació no pugui ésser analitzada en termes absoluts i que s'hagi d'establir com a primera, i més important conclusió, que si bé la totalitat de les Torres responen a les mateixes característiques tècniques tècnico-estructurals no obstant són diverses; diversitat que seria atribuïble a les circumstàncies esmentades amb anterioritat.

Així i tot, globalment es pot afirmar que es tracta d'edificacions fortificades, d'estructura quadrangular, de parets rectes -no atalussades-, de tres plantes i acabades en terrat i que tècnicament responen, en allò fonamental, al sistema constructiu característic de Campos, que es mantingué inalterable, al llarg de segles, fins a dates relativament recents, en les quals les formes tradicionals foren abandonades per anar adoptant progressivament noves

solucions.

Pel que fa als materials, el marès, estructura, suports i buits -encadenats, sòtils, escales, portals i finestres- mentre que les parets són de pedres i fang i estaven referides -ara es veuen bastant descloscades- amb una mescla de grava i calç que es començava a pastar molts mesos abans d'ésser emprada i que es repastava una vegada i una altra fins que la calç era ben morta. els premòdols i gàrgoles són igualment de pedreny.

Del fet acabaven en terrat, n'és testimoni clar la presència generalitzada d'una gàrgola, que és una canleta que serveix per a recollir l'aigua de pluja i fer-la vessar enfora de la paret. el terrat estaria tancat, malgrat que a la part de defora no es distinguesqui gaire de la fàbrica general, per una barana de dos a quatre pams d'altària i que aniria closa, segons els casos, per una filada de cantons de pla, una fiola de marès o per la mateixa pasta del referit.

El caràcter de fortificació ve determinat per l'existència de restes de matacans i, en menys escala, de merlets -per error al treball de camp se'n va deixar de grafiar un a la torre de Ca'n Bragues- ja les possibles troneres i les espitlleres, pel lloc on estan situades, no són prou significatives per aportar dades fiables.

Les mènsoles de la d'En Catlar i les de la de Ca'n Cosmet que es trobaven damunt la porta d'entrada -avui estan part damunt les teulades de Ca'n Garcietes- són les úniques que presenten el cap bugit amb una motllura de quart bocell, i la resta és doble quart de bocell. Tots aquests premòdols

serien destinats a rebre un parapet de pedreny.

Ara bé, no es pot generalitzar sobre quina seria la manera com s'articulava la fortificació de les distintes Torres, i és necessari, per tant, intentar esbrinar-ho una per una, o almanco per grups, i sempre amb les reserves que la més elemental prudència imposa.

La de Ca'n Cós, amb un tipus de fortificació únic al poble i molt semblant al de la de Son Catlar conserva, igual que aquesta, alguna resta de

pedreny sobre les mènsoles, que l'enrevoltarien. Acabaria en simple barana quasi bé a nivell d'aquelles.

A la de Ca'n Cosmet i, per analogia, a la de Ca'n Bragues sobre la barana s'hi assentarien merlets, tres a la part del portal i dos a les altres cares, que juntament amb els quatre encadenats, que pujarien dues filades, configurarien un coronament merlat, o dentat, amb tretze merlets i tretze buits. A un angle dels frontis actuals hi tendrien un matacà com el

FOTO: FOTO VIDAL

de Son Lledó.

Sobre les d'En Catlar i de Ca'n Dometo només se'n podrien fer suposicions, intentant cercar paral·lismes per altres camins.

A les Torres s'hi entrava per un portal rodó, o de mig punt, de marès, emmarcat dins un quadrat, igualment de marès, que rep el nom d'arc triomfal i que de part a part d'encadenat ocupava tota l'amplària de la paret. La seva existència no ha d'estranyar, encara que es tenguí la idea que s'hi accedia pujant a una finestra per cordes o escales de gat, que es retiraven una vegada utilitzades, tal com es feia a les torres de vigilància costaneres que havien d'esser com més inaccessibles possible, ja que sorprendre els talaiers podria significar anul·lar la seva missió d'avisar, amb els seus senyals de foc o de fum, segons fos de nit o de dia, de la presència d'embarcacions enemigues prop de la costa.

Però a les torres de l'interior un bon portal d'entrada era fonamental perquè aquestes poguessin complir la funció per a la qual foren edificades; és a dir, servir de refugi-fortalesa on es tancava a la gent inútil per a combatre -vells, dones i infants- per essent una vegada a dins, i ben embarrades les portes, poder-los defensar, des de dalt, uns pocs homes, mentre que els altres lluitaven a camp obert.

Les cambres, tant la de baix com la de dalt, tenien el pis de llosses de marès i estaven cobertes majoritàriament per una volta de canyó, que encara que tècnicament presenta algunes diferències amb la d'aljub, a Campos és coneguda per aquest nom.

La comunicació entre les distintes plantes es feia per una escala de caragol que estava situada a un dels racons

i que, malgrat avui les que queden només agafar la del pis de dalt per pujar al terrat -o a «la torre»-, devien anar amb tota probabilitat des del primer nivell fins al darrer tal com fa pensar la lògica i ho demostra la de Ca'n Dometo, que devalla per aturar-se damunt un sotilat que divideix la planta baixa, creant un fals nivell de l'altària que dona el canyó de la volta. A Son Cosmet es veu a un racó de l'entrada que dona el canyó de la volta. A Son Cosmet es veu a un racó de l'entrada el lloc que l'escala ocupava i que coincideix amb les restes que en queden allà dalt.

Degut a què actualment només es poden contemplar completes poquíssimes de les cares primitives, és molt difícil determinar el nombre de finestres que cada torre devia tenir, així com la seva disposició, amb la dificultat afegida que suposa no saber com interpretar les dues petites de la De'n Catlar, i que semblen una reproducció d'alguna originària, de la mateixa manera que «la nova» de Ca'n Cós és una còpia exacta de l'única que d'aquesta torre s'ha de comptabilitzar.

Així i tot, tant per la situació de les que queden, com per la de les mènsules de matakà, que són orientatives, es pot suposar que cada torre tendria al pis superior dues finestres: una damunt el portal i una altra a alguna de les altres cares.

Si bé totes són gòtiques, presenten certes deferències entre elles sobre les que, tal volta, sigui interessant incidir donat que al gràfic del treball de camp -per raons d'espai evidents- es varen recollir de manera molt simplificada.

La torre de Ca'n Cosmet exhibeix, a la part del carrer del Vi, una finestreta, amb un arc conopial, esculpit en baix relleu a la llinda i que des de

l'ampaitador puja pels brançals, de les mateixes característiques que una de les finestres de la Rectoria, que tal vegada sigui del temps de la reforma feta pel rector Busquets, i per tant datable entre 1457 i 1472, i encara que la de la torre, més petita i més simple, podria parèixer anterior, el fet que l'Església sempre va esser capdavantera en el camp de les arts fa pensar que aquella seria una imitació feta per un mestre d'obres local, de les solucions aportades pel de la Rectoria, i que devia esser extern, per les característiques ben ciutadanes del porxo, que no arrelaren al poble.

Són dos exemplars únics a Campos.

Una esquamització d'aquesta idea seria la de la torre d'En Catlar, en cas assenyalat que les actuals fossin una reproducció d'alguna d'antiga i original. A la resta, encara que de dimensions deverses, hi ha finestres moldurades amb una baguetó o nirvi que, partint d'una basse, pujant pel brançal, es creua als escaires amb el transversal de la llinda.

D'aquests dos darrers tipus n'hi ha de repartides pels carrers antics de la vila més d'una dotzena, amb predomini del segon sobre el primer, i que constitueixen els models per excel·lència de finestra gòtica campanera.

Hi ha tradició oral de com les Torres estaven unides entre sí per un passadís soterrani . . . Tant de bo els campaners algun dia arribem a conèixer millor, i per tant a estimar més, els fets i les manifestacions de la nostra Història.

Francisca Oliver Mut.

BIBLIOGRAFIA.

- Alomar, Gabriel «Urbanismo REgional en la Edad

Media: Las «Ordinacions» de Jaime II (1300) en el Reino de Mallorca». Gustavo Gili. Barcelona 1976.

- Diversos Autors «Història de Mallorca». Col·lecció Els Treballs i els Dies. Editorial Moll. Palma 1982.

- Durliat, Marcel «L'Art en el Reine de Mallorca». Col·lecció Els Treballs i els Dies. Editorial Moll. Palma 1989.

- Esteban Ruiz, Francisco. «De lo Bèlico Mallorquín». Historia de Mallorca coordinada por Mascaró Passarius. Tom. IV. Gráficas Miramar. Palma 1971.

- Gonzalez de Chavez Alemany, Juan «Fortificaciones Costeras de Mallorca» Colegio Oficial de Arquitectos de Baleares. Palma 1986.

- Hau-ecoeur, Luis «Historia del Arte». Tomo III. Editorial Guadarrama. Madrid 1966.

- Levi, C. «Construcciones Civiles, traducido del italiano por E. Ruiz Ponseti». Gustavo Gili. Barcelona 1926.

- Muntaner Bujosa, Juan y Mascaró Passarius, José «Torres y Atalayas de Mallorca». en Corpus de Toponimia de Mallorca, Pags. 1835-2191. Gráficas Miramar. Palma 1966.

- Roig Adrover, Miguel «Campos» i «Sa Rapita» en Corpus de Toponimia de Mallorca. Pags. 211-223 i 1294-1303. Gráficas Miramar. Palma 1966.

- Rosselló Vaquer, Ramon «Historia de Campos». Imprenta Roig. Campos 1977.

- Rosselló Verger, Vicente «Mallorca, Sur y Sureste». Gráficas Miramar. Palma 1964.

- Talladas, Francisco «Historia de la Villa de Campos». Tip. Felipa Guasp. Palma 1892.

NOTÍCIES BREUS

L'OBRA CULTURAL BALEAR segueix duent a terme activitats diverses, a més d'un Recital de Poemes i Cançons amb motiu de la Festa del Llibre, dia 26 d'abril; des de dia 11, amb motiu de la Fira de Maig, roman a la Sala de Cultura de Sa Nostra, una Exposició de Pintura i Fotografia. Hi ha d'esser fins dia 19 de maig.

L'OBRA CULTURAL BALEAR facilita viatjar a Prada de Conflent de dia 15 al 24 d'agost amb motiu de la Universitat Catalana D'Estiu. Us podeu inscriure a l'OCB. Hi ha possibilitat d'obtenir Beques. La matriculació acabarà devers primers d'agost. Més informació a l'OCB

PRIMERA COMUNIÓ DELS NINS. Dia 5 de maig va tenir lloc la festa de la Primera Comunió amb Processó des del Convent fins a la Parròquia i Missa solemne a les 12 del migdia, costum que es va reiniciar l'any passat.

VISITES AMB MOTIU DEL CENTENARI. Han començat les visites de comunitats d'altres indrets a Campos per visitar els llocs més representatius de Sor Maria Rafela (el Convent, Ca Ses Monges, la Parròquia, el Museu, l'Exposició, etc.)

HA ACABAT EL CURS DE CATEQUESI DE CONFIRMACIÓ. Dia 26 d'abril va acabar el curs normal i habitual per facilitar les tasques dels estudiants que comencen a tenir exàmens difícils.

VAREN TENIRELS NINS CANTORS DEST. FRANCESC. CONFERENCIA DE D. GABRIEL REUS SOBRE L'EDUCACIÓ A CAMPOS. Dia 20 d'abril acabada la missa vespertina vàrem poder fruit de les veus de la Coral dels «Nins de St. Francesc». Després hi va haver una Conferència llarga però interessant de D. Gabriel Reus, investigador, sobre les primeres passes de la història de l'ensenyament a Campos, donant especial relleu al paper de Sa Mestra Casesnoves, Sor Maria Rafela.

PATRONAT DE LA RESIDENCIA DE TERCERA EDAT. Ja s'ha publicat al BOCAIB els Estatuts del Patronat de la Residència de Tercera Edat, que ha de

regir i administrar la mateixa. L'Ajuntament ha creat un Organisme Autònom en forma de Patronat, per gestionar la Residència. Aquest Patronat té un Consell o Junta de govern i està sotmès, en definitiva, a l'Ajuntament. N'és President el Batle.

OFERTA PÚBLICA D'OCUPACIÓ DE L'AJUNTAMENT DE CAMPOS. Al Ple de dia 30 d'abril se va aprovar l'Oferta Pública de feina de l'Ajuntament. Tenen la informació a l'Ajuntament.

CENTRE CÍVIC SANITARI A SA RÀPITA. Fa temps que se'n parla, va sortir publicat al BOCAIB que l'Ajuntament es proposava fer-lo a la cantonada entre els carrers Tiburó i Llebeig.

MEMÒRIA DE FEINA DE 1990 DE L'ASSISTENT SOCIAL. Molt amablement l'Assistent Social, Margalida Roig, ens ha fet arribar la seva Memòria amb dades ben interessants. Els problemes atesos principalment són de manca de recursos econòmics i provenen en gran part dels sectors més desvalguts: vellesa, infància. Hi ha un sector de demandes en relació a toxicomanies. Té projectes ben interessants per enguany.

HORARI D'ATENCIÓ AL PÚBLIC, A LA SALA, PRIMER PIS, DILLUNS, DIMARTS I DIVENDRES.

En donarem més notícia al proper número, per raons d'espai.

FESTA DEL CENTENARI DE LES MONGES. Dia 5, 6 i 7 de juny a S'olivera, de Palma, es farà un Tridu al Sagrat Cor de Jesús amb Exposició del Santíssim a les 6 del capvespre i Eucaristia a les 7:30.

PUBLICAT EL LLIBRE D'UN COL·LABORADOR DE RESSÒ. Es titula «L'Epidèmia de grip de l'any 1918 a les Illes Balears». És de Ferran D. Lluch Dubon. Està corregit pel filòleg Sebastià Covas.

TORNEIG DE VOLEIBOL. Aquest estiu hi podria haver un torneig de voleibol a la platja de Es Trenc. Estaria patrocinat per ESPORTS CAMPOS, entre d'altres, comptaria amb la participació d'esportistes de tota Mallorca.

CAMPANERS AL PARLAMENT. Tres són els campaners que es presenten a diputats al Parlament de les Illes Balears i, tots tres a candidatures nacionalistes, són en Gori Mir i Mayol i en Guillem Mas i Forteza ambdós a la llista de Convergència Balear i en Joan Jaume Monserrat a la del P.S.M.-Nacionalistes de Mallorca.

La botiga S'ORIENT de Campos ha guanyat el primer premi de mostradors de Mallorca organitzat per la P.I.M.E.M. Enhorabona!

Dr. PERE GARAU LLOMPART ACUPUNTURA

TRACTAMENT DE:

Ansietat • Depressió • Obesitat • Tabaquisme
Reumatisme • Lumbàlgies • Ciàtiques
Cervicàlgies • Vertígens • Frigidesa

Tel. 66.05.16 (Cita Prèvia)
Carrer des Born, 11 • LLUCMAJOR (Mallorca)

LA TERRA I EL TEMPS (MAIG)

Pel maig la terra està en saba. Maduren les cireres i comencen els albarcocs a finals de mes. Convé estanyar o llevar els rebordalls dels arbres fruiters perquè no prenguin la saba als fruits. També és bon temps per empeltar garrofers, albercoquers i figueres. El fruit de l'ametler comença a estar avançat, ja sabeu que per l'Ascensió 31 de maig ni ametla ni ametlló. A més, aquest era un dia molt assenyalat, hom diu que ni els ocells duen busques al niu.

Convé fermar els sements a la vinya; continua essent bon temps per laurar-la (finals d'abril principis de maig) i esporgar-la o llevar el pàmpol per tal que els raïms prenguin amb més força.

Pel maig, a segar vaig. Aquesta dita fa referència, sobretot, a la sega de les faves i de l'ordi i la civada. L'ordi no vol veure el juny. El blat se sega un poc més envant, però recordau que si plou els deu primers dies de maig, quan el blat està en flor, no va bé; tuda el gra que en aquest moment es congria i hi ha moltes caixes buides.

Durant aquest mes també preparaven per batre; feien la pols de les eres, la qual cosa consistia a llaurar l'era amb una arada de llaurar faves, seguidament batiem la terra amb un carretó amb una post a darrera i feien la pols, tot això per tal de tenir l'era enllestida per batre faves a principis de juny.

A la seca, el dia de la Creu (3 de maig) és un bon dia per sembrar melons i síndries. Si sembràreu pèsols, segurament serà hora d'arrebassar-los.

Als llocs d'aigua, sembrareu blat de les índies, mongetes i melons. Podeu

transplantar moniatos i collir patates, raves i pastanagues. No oblideu regar de tant en tant. Si heu de mudar el planter de pebres, s'ha de mudar de dia 25 de maig endavant. Per exsecallar els tarongers és bo aprofitar la lluna nova de maig.

Si plou, creixen les herbes de les pastures, hi ha molt de menjar i el bestiar floca de valent. Amb l'arribada de la calor, tonen les ovelles; les han de tondre amb lluna vella, si volen que la llana no s'arni. Si voleu llana per fer un matalàs o per filar, l'heu de rentar amb lluna vella, amb lleixiu de cendra de clovella d'ametla i amb aigua tèbia perquè no s'escaldi.

Per evitar que les bísties estassin grosses en temps de feina, durant el mes de maig procuraven manar-les al cavall o al gorà.

La mosca de maig atabuixa de granat el bestiar i sobretot els bous. Les mosques emprenen de manera persistent el bestiar de llana, especialment després de la tosa.

Les saons de maig són bones per a les abelles i la mel que s'extreu aquest mes és la millor de tot l'any.

Pel mes de maig totes les herbes tenen habilitats curatives. Floreixen els rosers. Les fulles de flor (els pètals) de roser són bones per rentar els ulls. A mitjan mes podeu anar a tallar brotets de camamilla, trencapedra, i herba cossida. Si us agrada l'envinagrat, durant aquesta segona quinzena podeu anar vorera de mar i fer provisió de fonoll marí.

Al jardí, podeu transplantar roses místiques, petúnies, sols coronats, clavellers de moro i alfabetgues, a les quals convé posar closques de

caragol amb la boca cap amunt dins el cossioll, per conservar la humitat. És el temps de collir violes, geranis, roses, margarides, sabates del Bon Jesús, flor de bolatxa, vaumes pensamenteres i «xiringuillo».

Pel maig les serps no tenen verí; diuen que el deixen damunt una pedra plana. Per això, les posaven vives dins una botella d'oli, la deixaven a la serena i l'oli servia per curar ferides.

L'Aigua de pluja de maig és la millor per cuinar les faves. Però si fa mal temps, pot anar malament la cria de la perdiu; especialment si fa llamps, perquè la perdiu s'aixeca i els pollets es banyen. Entre el 5 i el 15 de maig, devers la Marina de Lluçmajor neixen les primeres perdus, mentre que a la Serra són una mica més tardanes.

El dia de la Creu es feia la benedicció de l'anada i de

tots els sembrats, la qual cosa era una cerimònia molt important dins la pagesia. Durant aquest mes també comença el cicle de les fires de primavera. El primer diumenge ja tenim la de Sineu, on podeu anar a dentar falçs al trinxaters i comprar picarols per a les ovelles.

Dia 15 és la festa de Sant Isidre Llauredor, patró dels conradors, i dia 16 és Sant Honorat; dia 17 se celebra la festa de Sant Pasqual Bailó, a qui invoquen per ben dormir i no tenir mals somnis. Dia 22 és Santa Rita, patrona dels impossibles.

En general, el maig té fama de bo, però pot tenir molt males obres. Les oliveres treuen borra i de borra maig no me n'empatx.

*Antoni Ginard.
Andreu Ramis.*

© José J. de Olañeta, editor.

LA SEU PLENA D'OUS

Jaume Lladó.

Els passats dies 26 i 27 el Grup de teatre d'Antics Alumnes del Col·legi Fra Joan Ballester va presentar l'obra en tres actes «La seu plena d'ous», de Joan Mas.

Per la irrisidria quantitat de tres-centes pessetes els espectadors vàrem poder gaudir de quasi dues hores de bon fer teatral.

Resulta d'admirar com aquest grup de joves amb uns mitjans econòmics modestos aconseguixen un nivell de qualitat tan alt, tant d'ambientació com d'interpretació, així com la bona acollida del públic que omplia la sala.

Si bé tots els actors varen estar a l'altura del seu paper, jo voldria destacar la interpretació d'en Guillem Ginard, un al·lot que promet molt dins el món del teatre i que té qualitat suficient per,

FOTO: FOTO VIDAL

un moment donat, pegar el bot a una companyia professional o semiprofessional, seguint les passes del nostre paísà Miquel Fullana. Realment resulta difícil d'imaginar un actor més idoni que en Guillem pel paper del vell malsofrit, avar i cacife: En Jeroni, es mercader.

Però no només va ésser En Guillem el que va donar una lliçó d'interpretació sobre l'escenari del Teatre Municipal, ja que crec que el més destacable fou la labor d'equip i la de direcció, a càrrec d'Antoni Picón. I també la resta d'actors: Catalina Lladó

(realment magnífica), Margalida Lladó, Coloma Sanchez, Mercè Enrique, Josep Monseerrat, Pere Batle, Joan Toni Mercadal, Maria Elena Oliver, Maria Apol·lònia Bonet, Damià Mulet i Nofre Mas posaren el llistó molt alt per a futures interpretacions de «La Seu plena d'ous».

També cal donar l'enhorabona a l'equip tècnic que funcionà a la perfecció, especialment en el ràpid canvi de decorat entre el segon i tercer actes.

Creo que comença a ésser hora que aquests joves actors es

plantegin la posada en escena d'obres dramàtiques i/o d'avantguarda, perquè el perill que corren és el de quedar-se estancats al gènere de la comèdia i cal tenir en compte que el teatre té moltes altres modalitats interessants i que, vist l'èxit d'interpretació dels dies 26 i 27, es troben al seu abast. Només manca que s'ho proposin.

La llengua,
feina
de tots

tot temps
Sabates - Ortopèdia

Carrer Creu n.º4 Tel.65.05.41 CAMPOS

Restaurant
Ses Roques

TEL. 65.55.14

Ctra. Campos - Colònia de Sant Jordi Km. 7.500 (Mallorca)

UN RECITAL DE POEMES A LA SALA DE CULTURA DE «SA NOSTRA» GRÀCIES A L'O.C.B. CAMPOS

En parlar, en sortir per mig d'una conversa el tema, la màgica paraula poesia, pot ser ben bé algú es precipiti a dir, així com així, que la poesia, els poemes, no li agraden, no li van ni li vénen. No espereu que acabi de dir-ho, exclamau: Pecatot!.

Puc dir això per la senzilla raó que desentès, fred, jo també he estat un d'aquests pecadors.

- Jo no l'entenc, a la poesia, no em diu res.

- Bé, passen moltes de «coses» amb aquesta «cosa» profunda que no ho pot ser més que és la POESIA.

- N'hi ha de moltes classes?

- No ho sé, mira per exemple a part del que trobis imprès a un full de paper: la música, una besada amb amor, un sementer emmargaliderat ... És molt delicat i molt especial parlar de poesia. Avui m'encamina això, però per no tocar els ous massa centrant-me en el que em motivava escursaré.

Dia 26 d'Abril de 1991 L'Obra Cultural Balear de Campos convidava als camperners a un recital de poemes

FOTO: FOTO VIDAL

de na Catalina Sala precisament a la sala de Cultura de «Sa Nostra».

L'acte en si esdevingué una agradable, senzilla i familiar celebració a afegir a les celebrades amb motiu de la festa del llibre.

La serena i suau veu de Catalina Sala i Barceló, la plorosa i fonda de Catalina Valls i l'enrampant melodia de Francesc Bonnin acompanyat per la seva guitarra, ens feren gaudir, delectaren, els assis-

tents d'una bona estona.

Catalina Sala nasqué a Ciutat a l'any 1960, però té les seves arrels al poble veí de Porreres, poeta (també és pot dir poetessa) i mestra d'escola ha publicat dos llibres de poemes i deu contes infantils.

Na Catalina Valls, també de Ciutat, diu que fa teatre, cinema, i televisió (jo no l'havia vista mai) i a més a més escriu poesia perquè estima aquesta manifestació de l'ànima, l'esperit que pren

la paraula i canta.

Francesc Bonnin, de Ciutat, és cantautor i musica poemes.

Enhorabona a tots tres, que fixen la mirada i no la vista!

Tornant al d'abans. Llegiu, assaboriu la poesia onsevulla, qualsevol. Mira-reu!

Montserrat F. Alcaraz Vich

FONTANERIA

Jaume Roig Lladó

Instal·lacions i Reparació en general

Antoni Maura, 31 • Tel. 65.07.94
07630 CAMPOS (Mallorca)

EMBOTITS

can BERNAT S.A.

BOTIFARRONS I LLANGONISSA
EMBOTITS EN GENERAL

Elaboració pròpia

Vàzquez Mella, 7 • Tel. 65.00.43 • Part. Tel. 65.09.47
07630 CAMPOS

LA PASTISSERIA FRANCESA ES REUNEIX A CIUTAT

77è Congrés de Pastisseria-Confiteria-Gelateria Francesa

Josep Antoni Sala Toral.

Del 14 al 18 del passat mes d'abril va tenir lloc a Palma el 77è Congrés de pastissers-gelaters-confiters de França.

Era la primera vegada que aquest congrés es feia fora de França i és d'agrair que triassin la nostra estimada illa

per fer-lo. Aquest congrés el varen celebrar fora de Mallorca, segons ells, per començar a potenciar l'Europa sense fronteres, que entrarà en vigor el gener de l'any 93.

En aquest congrés hi prengueren part, així mateix, pastissers de tot arreu de la geografia espanyola i també els més anomenats pastissers mallorquins, entre ells el nostre conciutadà Francesc Pomar, que aleshores va exercir d'amfitrió dels pastissers francesos. A més a més, a la seva pastisseria de Palma varen tenir lloc unes demostracions de pastisseria, realitzades pels mateixos pastissers francesos, realment molt interessants.

A en Francesc Pomar, a l'acte de clausura del congrés, li fou entregada la medalla d'or de «La Confédération nationale de la Pâtisserie-Confiserie-Glacierie de France», així com també un diploma acreditatiu. Aquest diploma li fou concedit per la seva tasca professional i també per la seva ajuda i hospitalitat. En Francesc va aconseguir que es trobassin com a casa, quan realment estaven a molts de quilòmetres lluny.

També, i seguint dins el món de la pastisseria, va tenir lloc a Campos un cursset de pastisseria organitzat per Francesc Pomar i dirigit per Santiago Pérez Garcia. Per als profans en aquest tema diré

que aquest senyor és un dels millors tècnics de pastisseria del món.

Aquest cursset era de dos dies, un dedicat a tortades i l'altra a «salat» (menjars que no es poden condiderar com a dolços: quiches, pastissos de carn, etc.)

Destacar el millor d'aquests dos dies d'aprenentatge és difícil ja que tot seria destacable; tal vegada es pugui destacar per damunt les altres coses l'elaboració d'una maonesa no contaminable, és a dir, que no és possible que tengui «salmonella».

Nota als socis de l'O.C.B. - Campos i subscriptors de Ressò.

Els comunicam que a partir de dia 1 de Juny hi haurà un canvi en les quotes de socis de l'O.C.B. de Campos i en les subscripcions de «Ressò» de fora poble.

El primer és per igualar la quota a la mitjana de l'O.C.B. de Ciutat.

El segon és degut a l'augment abusiu de les tarifes de Correus, que han passat de fer pagar una pesseta a fer-ne pagar deu.

Esperam que ens mantengui la seva confiança.

Junta Directiva de l'O.C.B. - Campos.

SUR HÀBITAT IMMOBILIÀRIA

COMPRA • VENDA • LLOGUERS
VALORACIONS IMMOBILIÀRIES
ASSESSORAMENTS URBANÍSTICS, ETC.

TENIM PER VENDRE:

- Xalet "Urbanització Es Tancat" de 4 dormitoris i terrasses.
- Un hort de dues quarterades amb unes cases per vendre.
- Dues quarterades de terra rústica a bon preu, aprop del poble.
- Solar a la Colònia de Sant Jordi, segona fila, de 240 M2.
- Local comercial en el Carrer Major.

Informació: Tel. 65.02.65 • Plaça, 19 • CAMPOS
Llúcia Lladó A.P.I.

- MAI S'HA FET UNA OBRA D'ART DEPRESSA I CORRENSOS
- PER AIXÒ ELS REVELATS QUE ET SERVIM TAMPOC S'HI FAN. NO SÓN DELS D'1 HORA. ELS TENS AMB UN POC MÉS DE 24 HORES.
- CREIM QUE A LES FOTOS QUE TU HAS TIRAT SE LES HA DE PODER DEDICAR L'ESMENT QUE TOCA.
- PERÒ NO TAN SOLS T'OFERIM AIXÒ, TAMBÉ ET DONAM . . .

EL TEU NOU RODET *DE FRANC*
TAMANYS 135, 110, 126, I DISC.

PER CADA UN QUE ENS DEIXIS PER REVELAR
I FER LES CÒPIES COLOR TAMANY ESTÀNDAR.

I A MÉS, DURANT
MAIG I JUNY

SI EL TENS

O TAMBÉ SI
AL TEU RODET HI SURTEN
FOTOS DE PRIMERA COMUNIÓ.

ET REGALAM UN MINI ÀLBUM

FES REVELAR
ELS TEUS
RODETS A

Vidal
CAMPOS

HI
SORTIRÀS
GUANYANT

REMEMORANT LA «SETMANA DEL LLIBRE» La conferència de D. Gabriel Janer Manila en fou l'acte més destacat.

Sebastià
Moranta
Mas.

Concixent una mica els trets més palpables del moment històric que per determinació inefable ens pertoca, i sabent, sense vanes presumpcions, que parlar avui de quelcom original, nou i mai no divulgat amb anterioritat és materialment impossible, i també a causa del cuitament inevitable de tot allò que hom anomena «notícia», molts cops amb lleugeresa excessiva, he d'intentar enfortir l'hàbit lector de qui, amb redundància assumida per la meua part, llegeixi aquestes línies. Parlar ara de llibres, de literatura (ampliant òbviamment l'accepció del terme), d'hàbits lectors o, en última instància, de cultura en general, induirà ben segur la ment de molts a pensar en lliçons tòpiques i pesades d'intencionalitat doctrinal o acadèmica; si, emperò, enfocam el tema i la mirada vers la vila de Campos i vers la vida quotidiana del nostre poble, tothom hi podrà cercar amb èxit, sense esforços massa considerables, algun matís inquietant o fins i tot d'interès. Tots nosaltres ens trobam submergits en un món i una societat que, d'una o d'altra manera, hem d'acceptar inevitablement: amb gest de complacència obligada, amb malencònica resignació, o bé amb els afanys i les il·lusions sempre un bri abstractes de superació diària. El llibre, com a canal de transmissió d'un missatge més o manco elaborat, actual o històricament valuós, i la premsa escrita, en les diverses manifestacions que hom observa pertot arreu, són ara més que mai una baula indispensable en l'estructura d'aquest món i d'aquesta societat, tant sovint malparlats, però mai no rebutjats de manera definitiva per una cultura que,

sortosament, no gosa de capgirar els propis fonaments. El llibre, sens dubte, està de moda; l'esplendor actual del sector editorial al nostre país fa palesa una situació gens optimista ben pocs anys enrere, car les publicacions en llengua castellana (no en parlem ja de les catalanes), en alguns camps específics, vegareja encara molt lluny de la mitjana europea.

Al voltant d'una data màgica de primavera, el 23 d'abril, consolidada els últims lustres com a increbantable institució bibliòfila (el «Dia del Llibre», Cervantes, Shakespeare, ... i també Sant Jordi i roses a rompre), l'Ajuntament de Campos, amb el patrocini del nostre Centre Cultural, ha posat dempeus el que apareix als programes sota la capçalera de «Setmana del Llibre» i el lema «La Biblioteca és de tots: Aprofita-la». Recordam encara aquella admirable conferència de D. Joan Veny i Clar entorn del significat i les expectatives del procés de normalització lingüística, l'any passat per aquests temps, o la xerrada que Damià Huguet dirigí als alumnes d'ambdós col·legis;enguany, recollint els primers fruits d'aquesta llavor encara tan novella, els actes organitzats al nostre poble amb motiu de la cita anual amb el món del llibre i la divulgació cultural han assolit un nivell apreciable que, en línia sempre ascendent, hauria de tenir la justa continuïtat.

CONCURS DE REDACCIÓ PER ALS JOVES (16-21 anys)

Algunes setmanes abans de la data ja al·ludida, era convocat un concurs de redacció destinat a la joventut campanera inclosa entre els setze i els vint-i-un anys; la convocatòria, prou àmplia i incentivadora, abastava des de treballs d'intencionalitat merament literària fins a estudis més o manco elaborats de recerca o d'investigació, basats sempre en algun aspecte relacionat amb la realitat campanera. El desenllaç del concurs, finalment, no ha reflectit altra cosa que la manca d'interès general, o la desinformació d'una bona part de la gent inte-

ressada, o Déu sabrà què; en honor a la nul·la participació i la resposta del públic, els premis prevists en un principi s'han declarat deserts. Des d'aquí, fins i tot una mica empegueït perquè aquest «fracàs» també a mi em pertany, he de pregar amb fervor per la pervivència d'aquesta iniciativa els anys subsegüents; hem d'encaminar esforços cap a la promoció a la nostra vila, i molt especialment entre la població novella, de la imaginació creadora en els diversos camps artístics, tot i els entrebancs desencisadors que han entelat aquest primer certamen.

E.G.B.: CONCURS DE REDACCIÓ I VISITES ALS ARXIS

Una sort ben distinta ha acompanyat, per motius per altra banda força evidents, els premis de redacció i obra de teatre convocats a ambdós centres educatius. Degut a un ambient sens dubte més propici per a la creació literària, o bé a la influència del professorat, el gran nombre de treballs presentats ha permès de lliurar tots els premis amb criteris prou significatius. Els temes de les redaccions voltaven, també, entorn de diversos aspectes relacionats amb Campos, mentre que l'obra dramàtica, en català, no contemplava cap tema específic. Els joves estudiants de Campos, al capdavant, han estat amb justícia els beneficiaris més directes d'aquesta «Setmana del Llibre»: han realitzat visites en grup a la Biblioteca municipal, sota la supervisió de la bibliotecària, Antònia Amorós, per tal de conèixer les possibilitats que els llibres els poden oferir. D'altra banda, els alumnes de vuitè han tingut l'oportunitat d'observar amb cert deteniment el valuós material bibliogràfic emmagatzemat a l'Arxiu Municipal, assessorats per les explicacions de D. Miquel Roig, i a l'Arxiu Parroquial, enriquit per la veu sòlida de tota una autoritat en l'estudi de les dependències del Temple de St. Julià, D. Gabriel Reus.

Segueix ☞

CONFERÈNCIA DE D. ANTONI VIDAL FERRANDO

El «Dia del Llibre» pròpiament dit hom esperava ja amb lògica impaciència la vinguda de D. Gabriel Janer Manila, eminent poeta i narrador en la nostra llengua de tots conegut, que ens lliuraria una conferència al voltant de «L'amor en els contes tradicionals». Com a conseqüència d'un imprevist, emperò, el professor no pogué deixar Madrid, on es trobava per motius laborals, i l'acte s'hagué d'ajornar vint-i-quatre hores. El migdia d'aquest 23 assolí i encoratjador, malgrat tot, tots els alumnes d'E.G.B. van poder assistir a un interessant col·loqui sobre «La tradició de la Festa del Llibre», al Teatre Recreatiu, sota la presència del poeta santanyiner D. Antoni Vidal Ferrando.

CONFERÈNCIA DE D. GABRIEL JANER MANILA

Dia 24 a les 20'30 h., doncs, una representació en potència de la «intelligència» campanera era reunida a la sala magna, marmòria i ensostrada mitjançant enlluernador teginat de roure, àlies el nou Saló de Sessions de l'Ajuntament, per tal d'escoltar el parlar transparent i encapтивador de l'escriptor d'Algaida. Després de la presentació, duita a terme per Onofre Ballester, D. Gabriel començà son parlament recordant que la seva primera conferència tingué curiosament el poble de Campos com a escenari, perduda ben segur en la memòria de molts i allunyada del record dels qui, aquells anys, no coneixíem encara aquest món. Tot seguit, el protagonista de la vesprada trencà una llança en favor de la literatura en totes les seves manifestacions, i, més concretament, assenyalà la summa importància d'aquells relats, historietes intrascendents o rondalles, que viuen i evolucionen amb el pas de cada generació, de padrins a néts, i que tenen en el llenguatge oral l'únic canal de transmissió; aquesta literatura tradicional, sement del futur hàbit lector dins el cap astorat de l'infant empaïtat per un univers fictici ple de dragons, prínceps, monstres i donzelles de bellesa esclatant, contribueix al capdavant en la forja de l'anomenada «cultura popular», bàsica en la formació de l'individu i a partir de la qual podem assolir expectatives de coneixement més ambiciosos.

D'altra manera, contrastà amb gran perspicàcia dos termes sovint enfrontats

que esdevenen amb molta freqüència gairebé sinònims, com són la «literatura» enfront de la «realitat» i la «vida» (la creació literària sol ésser sempre un reflex més o manco conscient de la realitat global, o d'una part d'aquesta realitat inqüestionable). I, a la fi, arriba sempre l'amor com a salvació dels delers humans: contrats ja en el tema de la conferència, o sigui, el tractament que dona el cos dispers i difús de la literatura tradicional a un tema tan abssegador com són els delits de l'amor en totes llurs manifestacions, D. Gabriel va saber ajustar-se prou bé a les limitacions d'un temps que no aconsellava d'allargar massa la xerrada. Introduí el tema al voltant de l'enigmàtic paral·lelisme mutant entorn de la simbologia ígnia que històricament representa l'amor (l'amor sempre és una flama, un foc, una foguera, alguna cosa immarcescible que crema vers l'infinit), exemplificant el fet amb cites de cançons populars i amb el testimoni inesborrable dels immortals Virgili, Lluïll o Ausiàs Marc. Ben aviat passà a l'anàlisi d'una tradició concreta, interessant per la seva pervivència constant en el si de la nostra civilització: la tòpica llegenda de «la bella i la bèstia», presumptament esbossada per primer cop en els escrits d'Apuleu, cap al segle II d. C., i que deixa la seva petjada, fins i tot, a l'aplec de les «Rondalles Mallorquines» de Mn. Alcover; i, en oportuna correlació, el professor ens narrà de manera magistral, viva i mel·líflua, la rondalla «Es murterar del Rei de França», probablement un dels relats més entenedrers del recull.

Saltant entre els minuts fugissers d'aquella estona memorable, apressat més aviat per les exigències de l'espai que per la pròpia consciència, puja a escena -determinacions del destí, ben segur- la màgica història de la princesa Xeherezade a «Les mil-i-una nits»: un títol encisador (Borges en comentaria en certa ocasió: «Aquest títol afegeix una nit a l'infinit») que amaga un conglomerat de relats, històries fictícies o de semblança real curullades de sentiment i delicat erotisme, . . . que constitueixen l'aplec de narracions anònimes més significatiu escrit en el decurs dels segles, i també una aportació insubstituïble de la cultura aràbiga a la civilització universal. Ja per acabar, D. Gabriel utilitza les subïleses de Xeherezade per tal d'introduir breument la manifestació més viva de l'amor

en la tradició dels pobles: l'erotisme; el joc del sexe, els intercanvis de finalitats diverses entre nobles i serfs, entre poderosos i dominants, la sensualitat com a alliberament dels rigors mundans, . . . La rondalla «L'amo en Joan d'Es Cosconar», en aquest sentit, constitueix una de les abundoses il·lustracions de la tradició «erotitzant» de la Mallorca clàssica: un pagès ignorant que dona l'ànima al dimoni (la versió illenca del mite fàustic, per ventura?) i que, al cap i a la fi, és salvat per la voluptuositat i la lascívia d'una muller força agosarada; mentre Antoni Galmés conserva aquest encant d'evocadors matisos boccaccians, emperò, l'adaptació de Mn. Alcover retalla notablement el desenllaç de la història; el moderantisme purità i pudorós, amb freqüència, és l'aliat més fidel de la imaginació luxuriosa del lector impacient.

INAUGURACIÓ DE LA NOVA SALA DE LA BIBLIOTECA

A través dels contes, i així ho contatà el professor en diverses ocasions, sabem con s'ha comportat una cultura envers de l'amor al llarg de la seva història. I, amb aquesta idea clara al cap i al cor, els aplaudiments, la satisfacció general, les felicitacions i els comentaris, ens obrim camí cap a la Biblioteca municipal, avui més lluminosa, alegre i jovial que de costum, quan els rellotges assenyalen prop de les nou i mitja, entre una assistència de públic que, sense amagar cap connotació extraordinària, resulta una mica decebedora (i no tornaré insistir en allò que tantes i tantes vegades s'ha dit), és inaugurada oficialment la nova sala, rehabilitació de l'antiga dependència del jutjat de pau que llueix ara una volta esplendorosa oportunament restaurada.

De la llavor, encara que no doni el fruit esperat, en sol romandre sempre un petit record. Esforçar-nos per tal que aquesta «Setmana del Llibre» no sigui només un record en les pàgines polsegoses d'algun arxiu inconsistent, i vull pensar que la meua opinió vacil·lant no serà una sement miserable en un camp de cards, és un petit deure que ens convé d'assumir. La Biblioteca - molt més ben assortida del que ens mereixem, per descomptat-, mentrestant, romandrà impassible, en el mateix lloc i entre els mateixos murs de sempre.

UN MONUMENT PER A UNA CAMPANERA

Ja fa uns diumenges, dia 21 d'Abril, va ser inaugurat de forma oficial i solemne l'escultura dedicada a Sor Maria Rafela o si voleu, Sa Mestra Casesnoves. És de la coneguda artista Remígia Caubet i ha estat col·locada a davant el Convent dels Mínims, ben al mig del poble, donant contingut monumental i patrimonial a la placeta que hi ha a l'entrada principal d'aquest Convent. La idea va sorgir fa temps, als inicis del Centenari de la Fundació de les Germanes dels Sagrats Cors. El dia de la descoberta va tenir lloc també un fet molt emotiu d'agraïment de la Congregació en un parlament pronunciat per la Superiora General. Campos i els campaners podem estar contents de tenir una obra de qualitat dedicada a una campanera il·lustre. Un altre motiu per ser visitats, i per aturar-s'hi.

Cent anys de convivència suposen molt, com els veïnats d'antic, com els amics de sempre: suposen tota una vida de coneixença, respecte i estimació.

El millor homenatge, malgrat tot, és anar a veure l'estàtua i admirar l'obra d'una artista important a la qual sempre estarà lligat el nom de Campos i admirar, com no, la campanera que fou Sa Mestra Casesnoves.

Pere Ollers Vives.

FOTO: FOTO VIDAL

FORN * PASTISSERIA

SBERT

C/. Síquia, 68 - Tel. 65.01.79
CAMPOS

C/. Majoral, 1 - Tel. 65.33.15
SANTANYÍ

AUTO ESCOLA

Tota classe de permisos de conducció.

Carrer Plaça, 24
Tels. 65.28.28 • 65.00.80
07630 CAMPOS

LA INDÚSTRIA CAMPANERA ES POSA AL DIA

La reconversió dins el camp industrial és una necessitat cada cop més evident, sobretot de cara a la creació del Mercat Únic Europeu. La teulera de can Benito, propietat d'en Miquel Torres Bordoy, n'és un bon exemple d'aquesta visió de futur que mou molts d'empresaris a modernitzar els seus sistemes de producció.

El conseller de Comerç i Indústria, Gaspar Oliver, i el director general de GESA, Miquel Pocoví, procediren a inaugurar oficialment, el passat 29 d'abril, el forn automàtic de combustible gasós

que, a l'any 1988, en Miquel Torres Bordoy hi va instal·lar. Així mateix, també es va inaugurar una cambra d'assecat per al material de construcció, formada per una bomba de calor i un cremador, destinats, respectivament, al control ambiental de la humitat relativa i de la temperatura de l'esmentada cambra.

Ambdós projectes han estat possibles gràcies a la col·laboració existent entre la Conselleria de Comerç i Indústria i l'empresa «Gas y

FOTO: XESC ADROVER

Electricidad, S.A.».

A l'acte hi fou present el batle de Campos, Guillem Mas, i destacà l'absència del

regidor de Comerç i Indústria, Biel Amer «Potoi».

Redacció.

JAUME FERRER I MAS

Reparació i Venda de Motos
Motoserres i Motocultors
Carrer Lepanto, 1 - Tel. 65.00.60 - Campos

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ MIQUEL LLADÓ

Avda. La Verge, s/n. - Tel. 65.06.75

Taller Mecànic CA N'ARNAU

Carrer Provença, 36
Tel. 65.10.63
07630 CAMPOS

FUNERÀRIA MESQUIDA

Telèfon cotxe 908-142180

C/. B. Ballester, 7
Tel. 65.10.87 - 07630 CAMPOS

C/. Sirena, 11 - Tel. 64.01.69
07639 Sa Ràpita

CRISTALLERIA PERELLÓ

Acristallaments en general

Carrer Palmer, 1 Tel. 65.00.95
07630 CAMPOS

COMPRA VENDA COTXES D'OCASIÓ

TOMÀS RIGO VICENS

Nunyo Sans, 26
Tel. 65.24.22

Part.: Tel. 65.05.39
07630 CAMPOS

ESPORT I CULTURA: L'AEROMODELISME

Aeromodelisme: És la construcció de models reduïts d'avions reals.

Aquesta definició espanta un poc, només pensar en la construcció d'un avió la cosa sembla perillosa. Idò res més lluny de la realitat!

Fa un any, a l'Institut Pere de Son Gall de Llucmajor s'iniciaren uns cursos d'aeromodelisme. Ja sia per la història del centre, o millor per la del personatge que li dóna el nom, sembla una idea que prometia: construir avions.

En Damià Mas i un servidor, Guillem Horrach, professors de tecnologia del centre, vàrem ser els promotors del curs. Erem 17 alumnes i, per què no dir-ho, sis professors, que amb el suport del senyor Francesc Miró, mestre Xesc, professor d'aeromodelisme amb vint anys d'experiència i promotor d'aquest esport a Campos i als seus voltants, començarem el curs amb l'estudi i la construcció de models. El curs abraça la construcció de totes les branques i modalitats: vol lliure, ràdio-control, passant per l'espectacular vol circular.

Particularment mai no vaig pensar que podia realitzar el meu propi model, però a l'acabament del curs el meu model ja estava preparat. Va ser sorprenent, vaja una cosa bella!, i darrera meu, diversos alumnes també acabaren els seus, i tots preciosos. L'orgull que hom sent en veure una cosa construïda per un mateix, de la qual et sents orgullós ja que és el fruit d'un treball, és immens.

Fou en aquests moments quan vaig descobrir que l'aeromodelisme treballa més amb el cor i el cap que amb

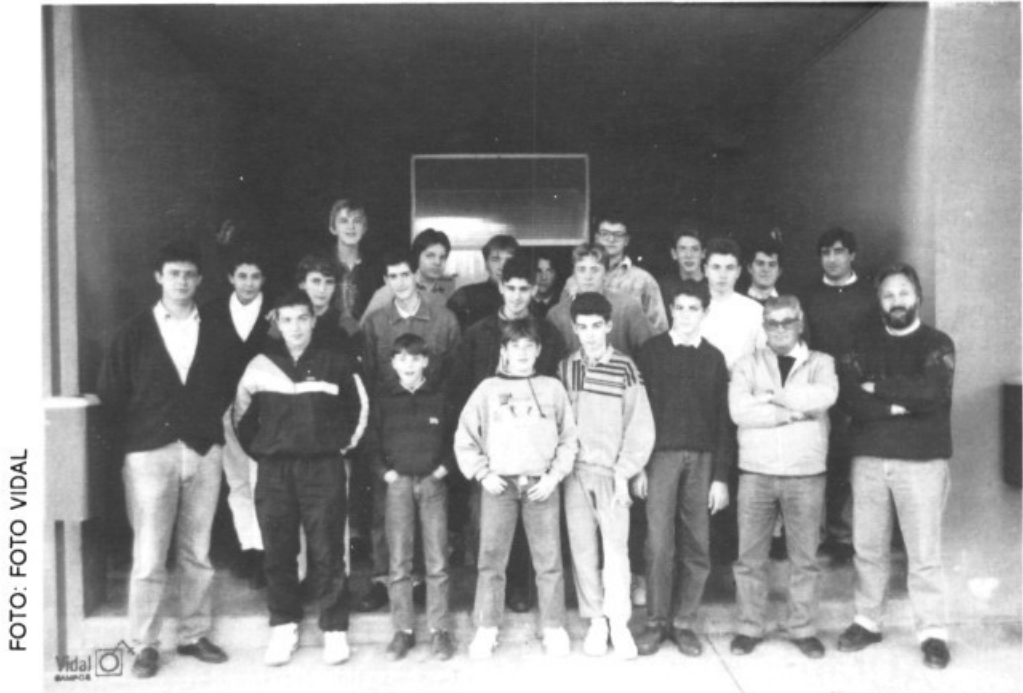

FOTO: FOTO VIDAL

les mans.

A l'acabament del curs, pel juny, vàrem decidir fer una exhibició de vol pel col·legi. Per això tinguérem l'ajuda del mestre Francesc i del monitor del club ULCA de Campos, en Mateu Mulet, més conegut com En Mateu d'Es Lago de La Colònia. També hi participaren diversos alumnes del curs amb els seus models.

Un cop vists els bons resultats aconseguits, se sol·licità al claustre de professors del centre que es preparassin dos cursos per a l'any acadèmic 1990-91: un fins a l'acabament de gener i l'altre fins a la fi del curs acadèmic. La idea va tenir una acceptació increïble.

Ara, quan acabam el primer curs, he de dir que l'entusiasme i l'ànim cada vegada creixen més. Som 26 alumnes i 3 professors, a més del nostre puntual suport, Mestre Xesc.

Els dijous, d'11:20 a 13:00 tenim la reunió setma-

nal amb els alumnes, on cadascú és un món diferent amb els problemes que ha tingut o té el seu model.

Per altra banda, el centre ofereix diversos cursos que els alumnes tendrien per preferència. Aquests cursos són obligatoris per als alumnes de primer i segon curs de REM. Són trimestrals i influeixen en la nota d'avaluació de les assignatures.

En definitiva, donaria suport a cada centre perquè l'aeromodelisme fos una assignatura de suport, com a alguns centres d'altres països, ja que comprèn un gran camp d'estudi, com ho són les assignatures de matemàtiques, dibuix, aeronàutica, física, construcció, etc.

Aquesta assignatura de suport, encara que és poc profunda, demostraria que aquests conceptes teòrics que s'han d'aprendre a l'escola -i que no s'estudien de molt bona gana- tenen una aplicació en la vida.

Així, sens dubte, els animaríem en els estudis.

Finalment, s'ha de subretxar que l'aeromodelisme juga un paper gens refutable en ocupar tantes hores lliures en un esport tan saludable i avantatjós, ja que allunya els joves d'altres passatemps tan vegada perjudicials, tant en l'aspecte físic com en el moral.

Guillem Horrach.

TENNIS TAULA

L'equip de tennistaula de Campos que participa als Esports Escolars, «S'Escrui», va començar la present temporada amb la fase comarcal que es va disputar durant el mes de març en el nostre poble. Els quatre jugadors de l'equip campaner són en Toni Burguera, en Jaume Vidal, en Joan Mas i en Biel Mas. Varen disputar quatre encontres: dos contra el Sant Alfons A i dos contra el Sant Alfons B, de Felanitx. A cada encontre es varen jugar dues partides individuals i una a dobles, i la victòria va ser contundent per «S'Escrui» que va guanyar tots els partits, és a dir, quatre resultats de 3-0 pels campaners. El segon classificat va ser el Sant Alfons A i el tercer el Sant Alfons B.

Cal dir que en Biel sempre juga els partits de dobles, mentre que en Toni, en Jaume i en Joan se turnen per jugar els partits individuals, essent en Toni o en Joan els segon jugador de dobles.

«S'Escrui» ara disputa el Campionat de Balears al poliesportiu de Palma «Príncipes de España», del qual ja ha jugat dos encontres. El primer el va guanyar per 3-2 contra l'Inca, i el segon també el va guanyar per 3-0 contra el Palma B. Ara només queden per jugar els partits amb el Manacor i amb el Palma A, però fins en aquests moments tots els resultats del nostre equip han estat positius i els donam l'enhorabona. Per això, ànims pel futur.

Damià A. Verger.

FORA DE BANDA

Vaig xerrar no fa gaire, des d'aquesta mateixa columna, sobre els pares dels jugadors, vos en recordau?, bé idò, just és reconèixer quan tenen detalls bons de cap als jugadors. M'explicaré. El passat dia 9 del mes d'Abril vaig assistir al sopar d'acabament de temporada dels benjamins. Hi vaig poder veure que així com hi ha pares que no en volen saber res de futbol, n'hi ha que sí que es preocupen pel futbol en general i jugadors en particular.

Va esser un sopar molt emotiu en el que hi hagué trofeus per tots i alegria a caramull. Això és el que hauria d'esser per tots i cada un dels equips esportius campaners, sigui quin sigui el seu esport. Vull donar les gràcies a tots el que varen ajudar.

Les cases comercials i els particulars són: Pizzeria Ses Forques, Accitunas Don Diego, Toni Vidal (Frare), Productes Adrover, Ford, Pere Barceló (Reco), Joan Mas Tomàs, Cafès Albertí, Pienosos Hens, Golf Vall d'Or, Germans Llinàs (Inca), Fusteria Coves (Ses Salines), Renault, Omel S.A. (Porreres), Serradora Porreres, Rellogeria Campos, Restaurant Ca'n Pep.

Per tots ells el meu sincer agrai-

ment. Tots haurien de fer el mateix o al manco intentar-ho.

Bé, canviant de tema, vull dir que desque el Campos de la 1era Regional va perdre el seu partit contra el Molinar, les aigües han anat molt remogudes i hi ha hagut manifestacions en contra dels jugadors per part del mateixos directius del Campos. És que també s'ha donat la punyetera casualitat que els partits que ha perdut el Campos, quasi tots han estat en diumenge de matí. Saps que és de grós això! Les dematinades no són bones per ningú.

Bé, de totes maneres la sort està, diuen, amb els campions i el mateix dia que el Campos perdia amb el Molinar, el Marratxí feia el mateix amb el Binissalem. Vaig dir, ja fa molt, que el Campos, enguany feria campió, iestic segur de no equivocar-me. Tranquils, que quan llegireu això probablement el Campos ja serà campió.

Dels altres equips poca cosa puc dir, quasi tots han acabat la temporada i els que queden no tenen problemes ni per fer campions ni per davallar. Bé això és tot. Ah! ànim que la lliga està guanyada.

Josep Antoni Sala Toral.

ELS MOTORISTES ANAREN A LA COLÒNIA DE SANT PERE

El passat diumenge dia vint-i-vuit, a les nou i mitja del matí, vint-i-set motoristes i quinze motos partiren de la plaça de Sa Creu cap a Sa Colònia de Sant Pere desafiant a l'home del temps que, el dissabte vespre havia advertit del perill de ruixats intermitents a tota la geografia insular.

Però com que els campaners som valents i no tenim gens de por d'una gota d'aigua, tothom anava amb la cara ben alta i la riulla a la boca.

Després de passar per Felanitx els aventurers s'aturaren al restaurant «El Cruce», de Petra, per posar quatre miques

i tornar pujar a les màquines per anar cap al Port d'Alcúdia, on no arribaren, ja que voltaren cap a Artà i aparcaren finalment a Sa Colònia de Sant Pere, on dinaren.

Després de visitar la població, com que el temps no duia gaire bona pinta, decidiren no perllongar més l'estança i retornar cap a la vila. Abans d'arribar a Manacor l'aigua va fer acte de presència, però amb molt poca intensitat i, a partir d'aquí, ja va tornar clarejar i el bon temps va acompanyar els darrers quilòmetres del trajecte.

Jaume Lladó.

BÀSQUET

Uep. Aquest mes, per començar, per manca d'espai haurem d'abreviar l'informació. Ha estat un mes dolent a causa de les baixes, la mala sort i altres factors.

INFANTIL FEMENÍ. Play - off pel títol.

13/4 54 Montuïri - Campos 50

Aquest partit començà malament i a la fi de la parimer apart es perdia de 16 punts per acabar perdent de només 4 punts.

20/4 78 P.M. Campos - Cide 47

Gran victòria de l'equip campaner. Les nostres jugadores realitzaren un gran partit tant en atac com en defensa. Cristina Moriel aconseguí 33 punts.

27/4 41 P.M. Campos - Porciuncula 50

Nova derrota del nostre equip que dificulta les coses. Aina Esquinas va esser baixa i fou substituïda per unes jugadores més joves amb moltes ganes de fer feina i que realitzaren un gran esforç.

7/4 88 Campos - Aut. Grimalt 82

Excel.lent partit i gran començament de la segona part que dona la victòria a l'equip campaner.

14/4 56 Campos - Perla Manacor 75

Derrota de l'equip campaner davant d'un equip que havia de lluitar pel títol. No hi hagué res a fer.

21/4 66 Aut. Grimalt - Campos 60

Bon partit el realitzat pel nostre equip però les personals i la mala sort impediren obtenir un resultat millor. S'ha complicat la permanència.

JUVENIL MASCULÍ

6/4 117 GESA Alc. - Campos 34

Nova i claríssima derrota d'un equip campaner dins Alcúdia.

13/4 78 Campos - Porreres 54

Excel.lent partit, aquest cop sí, del nostre equip. Ha estat una gran victòria.

27/4 Sant Josep - Campos

Partit aplaçat per problemes de l'altre equip.

S'ha de resenyar que en el partit **Aut. Grimalt - Campos** va reapareixer Joan Jaume, entrenador del nostre equip, i que els nostres equips poden aconseguir qualsevol cosa però necessiten l'ajut de públic: ANIMAU-VOS A ANAR-HI!

Miquel Oliver.

ATLETISME

A les dues proves que hem participat, aquest mes foren la milla de Palma i el control B, de pista per a infantils i cadets.

A la milla només hi participaven els atletes convidats, per tant els nostres atletes no foren molts. Eren na Margalida Vidal i en Jaume Barón a la categoria cadet. A la categoria infantil el nostre representant fou na M^a del Pilar Mas. Els resultats foren:

na M^a del Pilar Mas fou 2na.

na Margalida Vidal fou 4ta. a la carrera absoluta en Jaume Barón fou 13.

Els premis foren bastant bons, ja que na Margalida Vidal va guanyar 20.000 Ptes. en doblers, i encara que pareix mentida els descontaren a tots els atletes el 12 % d'I.V.A.. Na M^a del Pilar Mas també guanyà 10.000 Ptes. en material esportiu; també hi participaren na L. de Fàtima Barceló i na Fina Hisado, les dues del Colonya Pollença, i quedaren 7ena. i 8ena. respectivament. Na Fina va dur mala sort i la varen tomar, però va continuar i encara va aconseguir un bon lloc. El control de pista no va anar malament, però hauria pogut anar millor, els resultats foren els següents:

a 300 m. v. fem.

Margalida Cerdà 51"5

a 150 m.l. infantil fem.

M^a del Pilar Mas 22"3

Mª Antònia Rigo 22"5

Joana Mª Barceló 23"0

Juanita Covas 23"7

Miquela Verdera 24"8

a 1000 m. l. cadet mas.

Jaume Barón 2'51"9

Antòni Sanchez 2'57"5

a 1000 m. l. fem.

Margalida Vidal 3'04"71

M^a del Carme Mas 3'25"6

Francisca Obrador 3'28"0

a 1000 m. l. infantil fem.

Mª Pilar Mas 3'15"04

Joana Mª Barceló 3'22"05

Finalment, com haureu pogut comprovar, el cartell d'enguany és una «bírria». Pareix que el jurat que dona el premi de fotografia s'ha oblidat de les bases, que diuen ben clar: «Perfil humano y deportivo de semi-marathon», i per a mi ni és humà ni esportiu, ja que la fotografia d'un any, la guanyadora, és clar, és per fer el cartell de l'any vinent.

Maria Barón.

EL CAMPOS JA ÉS CAMPIÓ DE LLIGA

Amb la victòria sobre l'Artà per tres gols a un, el Campos es va proclamar, matemàticament, campió de la Lliga de Primera Regional de Mallorca. Tot i que encara hi manquen dues jornades, l'equip campaner té el golaveratge al seu favor respecte al seu més immediat seguidor, el Marratxí; i això, és clar, li permet cantar la victòria abans d'acabar la Lliga. Cosa que va fer aquest diumenge amollant una bona traca després d'acabar el partit, al temps que els jugadors, col·locats al centre del camp, eren saludats efusivament per l'afició.

El resum d'aquesta temporada el podríem fer dient que al Campos li han sortit les coses rodones, ha estat regular, i ha

guanyat uns partits, que li ha permès anar situat en primer lloc gairebé - amb qualque dalt baixades de l'inici de la temporada. No farem cap suma de punts, ni de gols, sobretot perquè, com hem dit, la Lliga encara no ha acabat, i resulta per tant impossible. Però creim que el balanç, ara com ara és bo, encara que, evidentment millorable.

L'equip d'enguany ha estat molt compacte i ben compenetrat, tot i considerant que molts dels jugadors es coneixien de fa anys. I tant en la primera etapa - amb Miquel Vilar d'entrenador -, com en la segona - amb Joan Tauler - han provocat l'entusiasme al seu públic fidel i als espectadors casuals que cada diumenge acudeixen en

major nombre al camp.

P e g a r í e m d'íngenus si no fessim referència a la incorporació del campaner Bartomeu Obrador fa uns mesos; fet, aquest, que va donar una empenta definitiva a l'equip, una moral i una confiança en un moment molt oportú, que s'ha d'agrair. Però ell no és tot l'equip, evidentment. I no seríem justos si no proclamàssim l'esforç i el bon fer de tot el conjunt de la plantilla de jugadors, i sense excepcions.

El Campos, pel prestigi adquirit en el futbol regional de l'illa en aquests darrers vint anys es mereixia, amb dignitat, militar en la categoria superior insular: la regional preferent. La temporada que ve tindrà ocasió de fer-ho.

Pràcticament des de sempre ha estat en aquests llocs d'honor, unes vegades amb més eficàcia que d'altres. Però ha aconseguit les seves aspiracions i els seus propòsits de principis de temporada, i això és important. I, una cosa que encara ens sembla més important, valent-se de jugadors campaners tots procedents del planter local.

Volem felicitar, amb tota efusió, i una mica d'eufòria, a la junta directiva, als jugadors, als entrenadors, i al públic en general. Enhorabona i endavant. I que l'any que vé tot millori una mica més.

REDACCIÓ.

**ASSEGURANCES
MÈDIQUES**

Delegat a Campos
Maria Miquel Nadal

Carrer Santanyí, 23
Tel. 65.04.01 • 65.00.89
07630 CAMPOS

**Es
Campanar**

Autoservici

Carnisseria

Cantonada Carrer Major • Carrer Sant Julià
Tel. 65.07.69 • 07630 CAMPOS

**AUTO - ESCOLA
COVAS**

Antoni Covas i Burguera

Carrer Siquia, 72 - Tel.65.00.81
07630 CAMPOS (Mallorca)

La llengua,
feina
de tots

PERRUQUERIA I ESTÈTICA

Carrer Santa Bàrbara, 2 - Tel. 65.21.28
07630 CAMPOS

**GANIVETERIA, TALLER D'ESMOLAT
EDOQUIO PÉREZ**

GANIVETS - ESTISORES

Articles de:

Perruqueria • Cuina
Manicura • Pesca

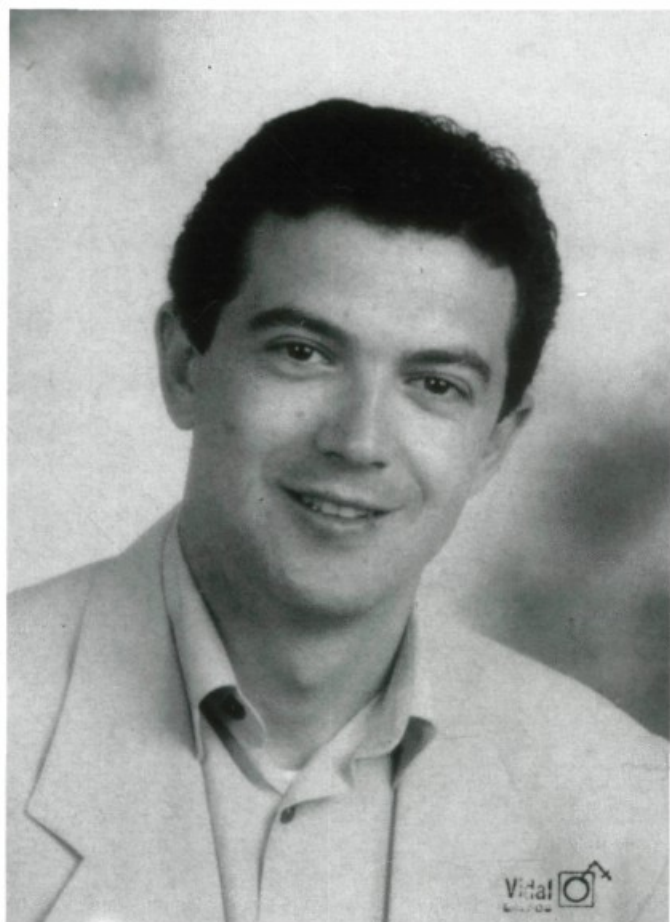
Mestre Gomila, 19 • Tel. 65.11.42 • CAMPOS

**LA FORÇA
DE LA NOSTRA TERRA**

**CONVERGÈNCIA
BALEAR**

**UNA OPCIO NACIONALISTA
DE CENTRE**

Nacionalistes de Mallorca

**CAMPOS
EN LES
TEVES
MANS**

TU TENS LA PARAULA

**VOTA
SEBASTIÀ COVAS**

**VOTA
P.S.M. - NACIONALISTES DE MALLORCA**